

NAAR SCHOOL!

waar elk kind welkom is

Nº 23 | JUNI 2020

Vrees voor effecten van
**VEREENVOUDIGING
BEKOSTIGING**

Ervaringen met
**ONDERWIJS OP
AFSTAND**

Nieuwe en krachtige
kernwaarden

'Leergang Onderwijsfinanciën'
is als formeel aanbod opgenomen
in het Schoolleidersregister PO

De nieuwe
cursusdata
voor
2020 - 2021

2020-2021

Professionalisering financieel schoolmanagement PO/VO/BVE

Bezuinigingen, onderwijsvernieuwingen en horizontale verantwoording stellen nieuwe eisen aan de onderwijsmanager. Om bestuurders, bovenschools managers, schooldirecteuren, beleidsadviseurs en beleidsmedewerkers een handreiking te bieden bij het vormgeven van het financieel schoolmanagement organiseert Comeet de **leergang onderwijsfinanciën**.

Module 1: Elementaire financiële kennis

2020 donderdag 5 en vrijdag 6 november in Utrecht: BCN Utrecht CS

2020 dinsdag 24 en woensdag 25 november in Zwolle: Bilderberg Grand Hotel Wientjes

2021 donderdag 4 en vrijdag 5 februari in Eindhoven: BCN Eindhoven

Module 2: Financiële kennis

2020 donderdag 26 en vrijdag 27 november in Utrecht: BCN Utrecht CS

2021 donderdag 21 en vrijdag 22 januari in Zwolle: Bilderberg Grand Hotel Wientjes

2021 dinsdag 16 en woensdag 17 maart in Eindhoven: BCN Eindhoven

Module 3: Verdiepingscursus financiële kennis

2021 dinsdag 26 en woensdag 27 januari in Utrecht: BCN Utrecht CS

2021 donderdag 11 en vrijdag 12 maart in Zwolle: Bilderberg Grand Hotel Wientjes

2021 dinsdag 13 april en woensdag 14 april in Eindhoven: BCN Eindhoven

Module 4: Analyse financiële stukken eigen onderwijsorganisatie

2020 dinsdag 22 en woensdag 23 september in Eindhoven: BCN Eindhoven

2021 donderdag 18 en vrijdag 19 maart in Utrecht: BCN Utrecht CS

2021 donderdag 15 en vrijdag 16 april in Zwolle: Bilderberg Grand Hotel Wientjes

2021 donderdag 23 en vrijdag 24 september in Eindhoven: BCN Eindhoven

MR cursussen

2020 MR 1: donderdag 19 en vrijdag 20 november in Utrecht: BCN Utrecht CS

2021 MR 2: donderdag 28 en vrijdag 29 januari in Utrecht: BCN Utrecht CS

De kosten van deelname aan deze tweedaagse modules zijn € 655,00 excl. btw en reis- en verblijfskosten per module, (**module 4:** € 695,00 excl. btw en reis- en verblijfskosten) inclusief lesmaterialen, koffie/thee, lunch.

1 daagse opfriscursus Leergang Onderwijsfinanciën

2021 vrijdag 12 maart in Utrecht: BCN Utrecht CS

De kosten van deelname aan deze eendaagse module zijn € 365,00 excl. btw en reis- en verblijfskosten inclusief lesmaterialen, koffie/thee, lunch.

De cursussen kunnen ook op verzoek incompany worden uitgevoerd.

Voor nadere informatie over deze cursussen verwijzen wij u naar onze website: www.comeet.nl

Direct inschrijven: op www.comeet.nl

of stuur een e-mail naar secretariaat@comeet.nl of telefonisch via 010-2424200

De locaties Utrecht, Zwolle en Eindhoven liggen nabij het Centraal NS Station.

Zwolseseweg 27, 2994 LB Barendrecht T: 010-2424200 E: secretariaat@comeet.nl

www.comeet.nl

 comeet

WIJ GAAN NAAR SCHOOL!

Denley, Sem en Sydney

Denley, Sem en Sydney (vlnr) zijn leerlingen van openbare basisschool De Boomgaard in Streefkerk (Alblasserwaard). Sydney en Denley zijn 10 en zitten in groep 7, Sem is 11 en zit in groep 8.

Sydney: 'Onze school zag er vroeger heel anders uit, met normale tafeltjes en schoolbankjes in de lokalen. Nu is alles anders ingericht, het is veel fijner geworden en wat vrijer. Ik vind de Da Vinci-lessen het leukste, ik houd van geschiedenis.'

Denley: 'We hebben nu een leerplein met verschillende meubelen voor de groepen 4 tot en met 8. Ik zit graag op de fietsstoelen, want ik houd van bewegen. Fietsen tijdens het werken is heel fijn. Mijn favoriete vak is rekenen.'

Sem: 'Mijn favoriete vak is lezen en ik zit graag in het stilllokaal. Daar moeten we echt stil werken. In het inspiratielokaal en op het leerplein mogen we fluisteren.'

Colofon

Naar School! is een uitgave van VOS/ABB, de vereniging van openbare en algemeen toegankelijke scholen. (www.vosabb.nl).

Het magazine verschijnt 5 x per jaar.
Nr 23, juni 2020

Redactie-adres:

VOS/ABB, postbus 162,
3440 AD Woerden,
welkom@vosabb.nl,
0348-405200.

Hoofd- en eindredactie:

Lucy Beker

Aan dit nummer werkten mee: Hafida Amziab, Martin van den Bogaardt, Jacqueline Bot, Joke van Diest, Rick Keus, Sanne van der Most, Marnix Schmidt, Hans Teegelbeckers, Harry Tielman, Noëlle van Wijgerden.

Foto omslag en pagina 3:

Obs De Boomgaard in Streefkerk. Foto: Rick Keus.

Drukwerk: Control Media, Etten-Leur

Vormgeving:

Caro Grafico Grafisch Ontwerp, Culemborg

Abonnementen: Leden van VOS/ABB ontvangen automatisch één gratis abonnement op *Naar School!*. Dit geldt voor schoolbesturen én hun scholen. Bovenschoolse directies kunnen op aanvraag ook één gratis abonnement ontvangen. Voor meer informatie: www.vosabb.nl/abonnements. Niet-leden kunnen een abonnement nemen voor € 29,50 per jaar (tarief 2020). Abonneren kan door een mailtje te sturen aan welkom@vosabb.nl.

Advertenties: Onderwijsmedia Utrecht, contactpersoon Ray Aronds, ray.aronds@onderwijsmedia.nl 030 - 210 23 86

Het volgende nummer verschijnt rond 29 september.

Op afstand

Dit nummer van *Naar School!* heeft wat langer op zich laten wachten dan u gewend bent. Het aprilnummer moest uitvallen vanwege de uitbraak van het coronavirus. We konden het blad immers niet laten bezorgen, omdat de scholen dicht waren.

Dat was jammer, maar ik realiseer me ook dat u ons aprilnummer waarschijnlijk niet direct heeft gemist. U had wel andere dingen aan uw hoofd. Want in de afgelopen bizarre maanden werd er veel gevraagd

van de scholen: creativiteit, flexibiliteit en inzet. Nooit eerder is het voorgekomen dat van de ene op de andere dag alle scholen in het land dicht moesten en direct online les op afstand gingen geven.

De scholen moesten het razendsnel regelen en ze speelden het nog klaar ook. Op allerlei manieren. In dit nummer (pagina 17) is bijvoorbeeld te lezen hoe openbare basisschool De Pijlstaart in Vinkeveen het deed: alle vakken online, inclusief gym én het oefenen voor de eindmusical van groep 8. Leraren maakten zelf filmpjes voor instructie en quizen.

Op de meeste plaatsen ging het online lesgeven op afstand best goed. Toch was er alom blijdschap toen de basisscholen op 11 mei deels weer open mochten. De meeste leerlingen en leerkrachten stonden te popelen om de klas weer in te mogen en elkaar in levenden lijve terug te zien. Tegelijkertijd vergde die herstart ook weer heel wat voorbereiding en inventiviteit door alle nieuwe regels en eisen. Hetzelfde geldt voor het voortgezet onderwijs, dat in juni ook weer mocht beginnen.

We zijn op de weg terug naar normaal, maar er is wel wat veranderd. Want veel scholen, vooral in het voortgezet onderwijs, zullen het online lesgeven niet helemaal overboord gooien. Er is veel geleerd op het gebied van onderwijs op afstand en dat blijft bruikbaar. In de toekomst - in het veelbesproken 'nieuwe normaal' - zullen veel scholen en leerlingen delen van het online onderwijs blijven inzetten. En dan geldt ook hier dus weer de onweerlegbare lijfspreuk van Johan Cruijff: elk nadeel heeft een voordeel. De scholen hebben het gefikst, de coronacrisis is hopelijk straks historie, en scholen kunnen gaan evalueren welke delen van het online onderwijs blijvertjes kunnen zijn. Dan komt er toch nog iets goeds uit deze lastige periode.

Lucy Beker
hoofdredacteur
redactie@vosabb.nl

Inhoud

10 Trots!

Openbare basisschool Villa Kakelbont in Hoogeveen is trots op de Verbindende Aanpak, een nieuwe manier van conflictoplossing op school. Minister Slob kwam er al naar kijken.

12 Nieuwe kernwaarden

Er zijn drie nieuwe, krachtige kernwaarden geformuleerd voor het openbaar onderwijs. Daarmee kunnen openbare scholen hun identiteit verder versterken.

17 Op afstand

Door de coronacrisis moesten scholen ineens online onderwijs op afstand organiseren. Op de meeste plaatsen zijn de ervaringen positief.

18 Nieuwe realiteit

Met de herstart van het onderwijs na de coronacrisis is sprake van een nieuwe realiteit. VOS/ABB helpt met een handreiking en beantwoordt veelgestelde vragen.

20 Vereenvoudiging bekostiging

Brede scholengemeenschappen vrezen de voorgestelde vereenvoudiging van de bekostiging. 'Dit zal ten koste gaan van ons onderwijs'.

22 Inclusief onderwijs

Openbare basisschool De Boomgaard in Streefkerk is een voorbeeldschool voor inclusiever onderwijs. Hier is al zeven jaar geen enkel kind verwezen naar het speciaal onderwijs. Hoe doen ze dat?

24 Bijzonder gebouw

Basisschool Wonderwijs zit met een vernieuwend concept in een bijzonder schoolgebouw in het Limburgse Hoensbroek.

26 PRO-diploma

Ook op praktijkscholen behalen de leerlingen in de toekomst een diploma. 'Ze verdienen het'.

29 Breinkennis helpt

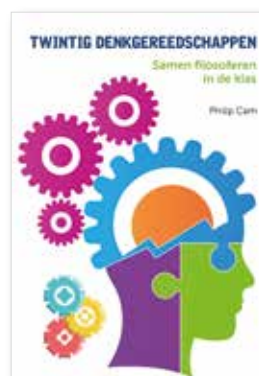
Kennis van het brein blijkt effect te hebben op het terugdringen van werkdruk en het vergroten van werkplezier.

30 Voordeel voor leden

Bespaar op printkosten en werf op efficiënte wijze personeel met behulp van VOS/ABB. En: ontdek wat schatkistbankieren voor u kan betekenen.

Rubrieken

- 3 Wij gaan naar school**
Leerlingen van obs De Boomgaard in Streefkerk
- 6 School!Nieuws**
In het kort
- 9 Column**
Hans Teegelbeckers, directeur VOS/ABB
- 32 Hoe zit het nu precies?**
Antwoorden op veelgestelde vragen
- 33 Uitspraken uitgelicht**
Twee recente uitspraken van kantonrechter en geschillencommissie.
- 34 Nieuw in de boekenkast**
Relevante publicaties voor het onderwijs
- 35 Juridisch advies**
Alles over de ziekmelding

Wet aangenomen voor nieuwe scholen

De Eerste Kamer heeft op 19 mei de wet **Meer ruimte voor nieuwe scholen aangenomen**. Deze wet is bedoeld als modernisering van de regels voor het stichten van scholen, maar zal in de praktijk vooral tot meer segregatie kunnen leiden.

De nieuwe wet komt van minister Slob. Hij stelt de grondwettelijke vrijheid van onderwijs (artikel 23) te beschermen en het onderwijs toekomstbestendig te maken. 'Er komt meer ruimte om een school op te richten en we beoordelen vooraf al of het goede scholen zullen zijn. Want bij vrijheid hoort ook verantwoordelijkheid', aldus Slob. Wat verandert, is dat een nieuwe bijzondere school niet meer hoeft te voldoen aan de eis dat die moet behoren tot een 'erkende richting', zoals rooms-katholiek of islamitisch. Nu dat straks niet meer hoeft, kan in principe iedere groep zijn eigen school stichten. Dat kan leiden tot een verdere versnippering van het onderwijslandschap in allerlei 'hokjes-scholen'. Het gevaar is dus dat de segregatie in het onderwijs nog groter wordt dan nu al het geval is. Dat gevaar is herhaaldelijk door VOS/ABB en de Vereniging Openbaar Onderwijs benoemd en werd ook in de Eerste Kamer onderkend, onder andere door PvdA, SP, GroenLinks en de fracties van regeringspartijen D66 en VVD. Desondanks keurde een meerderheid van de Senaat de nieuwe wet goed, inclusief de fracties van GroenLinks, D66 en VVD.

FOTO: RUKSOVERHEID

De nieuwe procedure voor de start van een nieuwe school zal naar verwachting vanaf volgend schooljaar ingaan.

Minister Slob. Door zijn nieuwe wet kan straks iedere groep een eigen school stichten.

Elkaar ontmoeten in de democratische rechtsstaat

Wat vindt onderwijsminister Arie Slob ervan om voor scholen in de wet de opdracht op te nemen tot actieve ontmoeting van leeftijdsgenoten met verschillende achtergronden en culturen? Die vraag stellen de SP en de PvdA in de Tweede Kamer op basis van input van VOS/ABB en de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO).

De input van VOS/ABB en VOO volgde op de publicatie van het themaonderzoek *Burgerschapsonderwijs en omgaan met verschil in morele opvattingen*. Bij dit onderzoek lette de inspectie vooral op de invulling die scholen geven aan burgerschap en morele opvattingen en hoe deze onderwerpen passen binnen de democratische rechtsstaat.

Het voorstel van VOS/ABB en VOO is om in het *Wetsvoorstel aanscherping burgerschapsonderwijs* de opdracht op te nemen tot actieve ontmoeting van leeftijdsgenoten met verschillende achtergronden en culturen. Ook het actief oefenen van democratische waarden en attitudes in de school zou in de wet moeten komen te staan. De SP en de PvdA in de Tweede Kamer willen nu van minister Slob weten hoe hij hierover denkt.

Bekostiging asielzoekersleerlingen

De aanvraagtermijn voor bijzondere bekostiging voor asielzoekersleerlingen op basis van de peildatum 1 mei is met vier weken verlengd. Dat heeft te maken met de coronacrisis.

Onderwijsminister Arie Slob beseft dat het door de coronacrisis mogelijk niet lukt om de aanvraag tijdig in te dienen. Het is bijvoorbeeld moeilijker om voor nieuwe leerlingen alle benodigde gegevens te verzamelen en een intake te doen. Verder beseft hij dat het organiseren van maatwerkbegeleiding en de herstart van het onderwijs veel van de scholen vraagt. Daarom is besloten de aanvraagtermijn met vier weken te verlengen. De aanvraag mag nu binnen acht weken na de peildatum 1 mei worden ingediend.

Vacaturegraad laagst in onderwijs

De vacaturegraad is in het eerste kwartaal van 2020 gedaald naar 26. Het onderwijs bleef de sector met de laagste vacaturegraad: 11. Dat meldt het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

De vacaturegraad is het verhoudingsgetal dat aangeeft hoeveel vacatures er zijn per duizend banen van werknemers. De gemiddelde vacaturegraad was in het vierde kwartaal van 2019 nog 33. In het onderwijs lag de vacaturegraad toen nog op 14.

Als wordt gekeken naar het aantal banen per sector, dan blijkt dat er in het onderwijs sprake was van een toename van ongeveer 2000. De grootste groeiers in het eerste kwartaal waren de zakelijke dienstverlening (+18.000), de zorg (+10.000) en de sector 'cultuur en recreatie' (+7000). De werkloosheid daalde in het eerste kwartaal van dit jaar naar gemiddeld 27,000. Het werkloosheidspercentage daalde van 3,4 naar 3,0. De uitzendbranche liet echter vanwege het begin van de coronacrisis in maart direct een afname zien van 27.000 banen. Dat was de grootste daling sinds 2010.

'Vooroordelen bij schooladvisering'

Basisscholen moeten zich bij schooladvisering meer bewust worden van mogelijke vooroordelen over leerlingen. Dit aspect komt in een handreiking om de kwaliteit van de schooladvisering te verbeteren. Dit meldt onderwijsminister Arie Slob.

Minister Slob signaleert 'risico's van onder- en overadvisering in relatie tot de achtergrond van leerlingen'. Hij verwijst daarbij naar een onderzoek van de Universiteit van Amsterdam. Daaruit bleek dat 'verwachtingen van leerkrachten en adviesbepalingen beïnvloed kunnen worden door (persoonlijke) aannames op basis van achtergrondkenmerken van leerlingen'. Hij refereert ook aan een onderzoek dat de Inspectie van het Onderwijs heeft uitgevoerd naar kansengelijkheid. Dat onderzoek wees uit dat bij de overgang van primair naar voortgezet onderwijs 'zachte leerlingkenmerken' een rol kunnen spelen. Dit betreft onder andere werkhouding, motivatie en ondersteuning in de

thuissituatie. Leraren kunnen hun oordeel over deze kenmerken laten beïnvloeden door '(onbewuste) aannames'.

Handreiking in najaar

Het is daarom belangrijk, zo benadrukt de minister, 'dat onderwijsprofessionals zich bewust (moeten) zijn van de rol die hun (onbewuste) aannames kunnen spelen bij de totstandkoming van het schooladvies'. Hij wijst er in dit kader ook op dat scholen een procedure moeten inrichten voor het maken van 'zorgvuldige afwegingen'. Dit zal aan bod komen in een handreiking over schooladvisering. Deze handreiking komt naar verwachting komend najaar beschikbaar.

Extra geld om coronachterstanden in te halen

Het kabinet stelt in totaal 244 miljoen euro beschikbaar aan het basis-, voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs om leerachterstanden in te halen die het gevolg zijn van de coronacrisis.

Het geld is bedoeld voor 'het bieden van hulp en maatwerk voor leerlingen (...) die door de maatregelen rondom de coronacrisis extra ondersteuning nodig hebben', zo staat op de website van de rijksoverheid. Daarbij kan worden gedacht aan onderwijs dat doorgaat in de zomervakantie. Scholen kunnen ervoor kiezen dit uit te besteden, zoals dat gebeurt bij zomerscholen.

Overal zomerscholen

Het extra geld komt er na een motie, waarin CDA en D66 in de Tweede Kamer aandrongen op een landelijk dekkend aanbod van lente-, zomer- en eventueel ook herfstscholen. In de motie van Michel Rog van het CDA en Paul van Meenen van D66 staat dat de onderwijsachterstanden als gevolg van de coronacrisis zijn toegelaten. De Inspectie van het Onderwijs signaleert dat ook.

Extra herkansing vso-leerlingen

Examenleerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) krijgen vanwege de coronacrisis tot januari de tijd om hun diploma te behalen.

De Tweede Kamer wilde eigenlijk dat vso-leerlingen hun diploma konden krijgen op basis van hun schoolresultaten. Dat is volgens Slob echter onmogelijk, doordat de meeste vso-scholen niet kunnen voldoen aan de inhoudelijke eisen van het diploma en geen examenlicentie hebben. De minister kwam daarom met een extra herkansingsmogelijkheid. Dit betekent dat vso-leerlingen vier herkansingen kunnen doen en dat ze tot januari 2021 de tijd hebben om hun diploma te behalen. Daarnaast geldt voor deze groep leerlingen een voorlopige toelating tot het vervolgonderwijs.

FOTO: ANNA SHVETS, PEXELS

Pas op voor nepfacturen!

Het is een vervelend fenomeen dat helaas buitengewoon hardnekkig is: nepfacturen. VOS/ABB heeft er onlangs ook weer eentje onderschept.

VOS/ABB kreeg een nepfactuur van het niet bestaande bedrijf DNS Service NL, dat zogenaamd in Haarlem zit. Het rekeningnummer dat op de nepfactuur staat, is een Spaanse IBAN waarvan bekend is dat het bij een oplichter hoort. De nepfactuur van DNS Service NL circuleert al enige tijd.

Let op: als u deze nepfactuur krijgt, moet u uiteraard NIET BETALEN. Dat geldt natuurlijk ook voor andere nepfacturen. Ze zien er vaak bedrieglijk echt uit, dus wees alert!

U kunt nepfacturen en andere fraude doorgeven aan Fraudehelpdesk.nl.

Openbaar voortgezet onderwijs Peel en Maas

Het college van B en W van de gemeente Peel en Maas heeft in mei bij het ministerie van OCW een aanvraag ingediend voor bekostiging van een openbare middelbare school. Hiermee is een openbare school voor voortgezet onderwijs in deze Limburgse gemeente weer een stap dichterbij.

In maart gaf onderwijsminister Arie Slob de gemeente Peel en Maas opdracht een aanvraag in te dienen voor bekostiging. Zijn opdracht volgde op een peiling naar de behoefte aan openbaar voortgezet onderwijs. Daaruit kwam naar voren dat die behoefte zowel in de kern Panningen als in de kern Maasbree ruimschoots voldoende is. Dit betekende dat de gemeente op basis van de garantie-functie van openbaar onderwijs (artikel 66 WVO) een aanvraag moest indienen.

De Initiatiefgroep Agora Maas en Peel, Stichting Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) en de gemeente Peel en Maas reageerden hier verheugd op. 'De gemeente (...) herkent de wens om maatwerk/gepersonaliseerd onderwijs te realiseren. Daarnaast past het bij Peel en Maas om dergelijke burgerinitiatieven te ondersteunen. Waarbij het uiteraard onze verantwoordelijkheid is om de kwaliteit van het gehele onderwijs in Peel en Maas en de duurzaamheid ervan te bewaken', zo reageerde onderwijswethouder Wim Hermans (CDA).

Onderzoek naar integrale aanpak van werkdruk

Het primair onderwijs in Hilversum laat onderzoek doen naar integrale aanpak van werkdruk. Stip Hilversum voor openbaar primair onderwijs laat het onderzoek samen met de christelijke scholengroep CorDeo uitvoeren door TNO. Het is een driejarig actie-onderzoek om werkdruk te verlagen en veerkracht en vitaliteit van leerkrachten te vergroten.

In dit onderzoek werkt TNO met vier basisscholen aan een innovatieve methode om werkdruk en vitaliteit te monitoren en te beïnvloeden. Dit moet gaan bijdragen aan het lerende vermogen van scholen om zelf effectief en blijvend hierop te sturen. Per school worden de factoren in kaart gebracht via een vragenlijstonderzoek en interviews. De factoren worden visueel inzichtelijk gemaakt in een dynamisch systeemmodel. Op basis van dit model kunnen de scholen en onderzoekers gericht op zoek naar regelknoppen om werkdruk te verlagen en vitaliteit te vergroten.

Weinig groen rond basisscholen

Veel basisscholen staan in een versteende omgeving met weinig groen. Dat meldt Stichting Nationale Boomfeestdag.

De stichting heeft samen met het adviesbureau Cobra in kaart gebracht hoeveel groen er bij basisscholen is. Het resultaat is 'een droevig beeld van basisscholen die staan in een versteende omgeving met weinig groen'. Volgens de stichting is dat 'voer voor omgevingspsychologen die stellen dat leerlingen beter presteren in een groene schoolomgeving, omdat ze zich dan beter kunnen concentreren'. Ook wijst de stichting erop dat op groenere schoolpleinen minder wordt gepest. Bomen zouden bovendien zorgen voor 'vrolijkere en optimistischere kinderen'.

De politiek zegt soms het een en doet het ander. Dat bleek onlangs weer in de Eerste Kamer. Die trok in het kader van het wetsvoorstel *Meer ruimte voor nieuwe scholen* flink aan de bel over toenemende segregatie in het onderwijs, maar keurde het wetsvoorstel vervolgens wel goed. Dit slechte nieuws voor het onderwijs viel tussen de vele berichten over de coronacrisis nauwelijks op.

Meer ruimte voor segregatie...

De Eerste Kamer nam de wet niet unaniem aan. Onder andere de PvdA en de SP weigerden er hun goedkeuring aan te geven. Dat waren ook de fracties die in het debat over het wetsvoorstel het hardst waarschuwden voor het gevaar van toenemende segregatie. Maar bijvoorbeeld GroenLinks, dat dit risico ook duidelijk signaleerde, keurde het wetsvoorstel wel goed. Ook de fracties van de regeringspartijen D66 en VVD gaven hun jawoord, hoewel ook zij hard aan de bel hadden getrokken over wat VOS/ABB het gevaar van 'hokjesscholen' noemt.

Hokjesscholen

Nu het wetsvoorstel uit de koker van minister Slob door de Eerste Kamer is goedgekeurd, kan de nieuwe wet naar verwachting volgend schooljaar van kracht worden. Wat er dan verandert, is dat een nieuwe bijzondere school niet meer hoeft te voldoen aan de eis dat die moet behoren tot een 'erkende richting', zoals rooms-katholiek of islamitisch. Nu dat straks niet meer hoeft, kan in principe iedere groep zijn eigen school stichten, mits daar aantoonbaar voldoende behoefte aan is. Dat kan leiden tot een verdere versnippering van het onderwijslandschap. We lopen dus het risico dat straks iedere groep zijn eigen onderwijselandschap krijgt, waarop leerlingen met verschillende achtergronden elkaar niet meer ontmoeten. De wet zou dus beter *Meer ruimte voor segregatie* kunnen heten, ook omdat algemene toegankelijkheid nog steeds niet is geregeld. Ik vind dit een buitengewoon slechte ontwikkeling, omdat we gebaat zijn bij waarde(n)volle ontmoeting van mensen - dus ook kinderen - uit verschillende culturen en met verschillende levensopvattingen. Zonder ontmoeting geen kennis en begrip voor elkaar. Dat kan volgens mij alleen maar leiden tot onverschilligheid en misverstanden.

'Zonder ontmoeting geen kennis en begrip voor elkaar'

Kernwaarden

Gelukkig hebben we het openbaar onderwijs, dat nadrukkelijk uitgaat van diversiteit en wederzijds respect en waar iedereen welkom is. Daar verandert de nieuwe wet niets aan. Sterker nog: nieuwe scholen kunnen zich natuurlijk bij een stichting voor openbaar onderwijs aansluiten! Dan kunnen ook zij zich stevig positioneren met de nieuwe kernwaarden, die wij samen met onze leden en de Vereniging Openbaar Onderwijs hebben opgesteld. Het gaat volgens die kernwaarden in het openbaar en algemeen toegankelijk onderwijs nadrukkelijk om gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting. Samen met de slogan *Openbare scholen, waar verhalen samenkomen* gaan ze bijdragen aan een betere zichtbaarheid en sterkere identiteit van het openbaar onderwijs. Op de pagina's 12 tot en met 16 van dit nummer kunt u alles over de nieuwe kernwaarden lezen.

Ten slotte: natuurlijk bent u op woensdag 4 november meer dan welkom op ons (vanwege de coronacrisis uitgestelde) kernwaardencongres in het Nederlandse Openluchtmuseum in Arnhem. U kunt zich aanmelden via welkom@vosabb.nl.

HANS TEEGELBECKERS
directeur VOS/ABB

Trots

Hoe je een **conflict** écht goed oplost

TEKST: SANNE VAN DER MOST

BEELD: HARRY TIELMAN E.A.

Er gebeurt in het onderwijs veel moois. In deze rubriek vertellen leden van VOS/ABB waar zij binnen hun school trots op zijn.

Vertrouwen, respect, luisteren naar elkaar en een goede relatie opbouwen. Dat zijn de ingrediënten die samen de basis vormen voor de Verbindende Aanpak van openbare basisschool Villa Kakelbont in Hogeveen. De leerlingen zijn er inmiddels aardig bedreven in.

Kinderen zijn de toekomst. 'Een veel gehoorde uitspraak en helemaal waar', vindt directeur **Trudy Leijssenaar**. 'Maar kinderen zijn er ook in het hier en nu. In plaats van altijd maar óver de kinderen te praten, kunnen we ze ook gewoon mee laten doen en mee laten denken. Ze zelf laten ervaren dat je niet altijd met iedereen even goede vrienden hoeft te zijn maar dat het wel belangrijk is om elkaar te begrijpen en te waarderen en er samen uit te komen.' Leijssenaar is er trots op hoe goed haar leerlingen dat oppakken.

Verleden, heden en toekomst

Kinderen laten beseffen dat zij zelf verantwoordelijk zijn voor een goede relatie, daar draait het om bij de Verbindende Aanpak. Leijssenaar: 'Daar hebben ze niet alleen nu voordeel bij, ze nemen het mee voor de rest van hun leven.'

Maar hoe werkt dat in de praktijk? In de Verbindende Aanpak gaat het niet om de schuldvraag of om wie goed of fout zat. Aan de hand van een paar korte vragen gaan de leerlingen écht met elkaar in gesprek. Wat is er gebeurd? Wie is er geraakt en hoe? En wat moet er gebeuren om weer met elkaar verder te kunnen? Betrokkenheid, luisteren naar elkaar en duidelijke verwachtingen. 'Daar draait het in de kern om', legt Leijssenaar uit. 'En de wil om er samen uit te komen. Verleden, heden en toekomst dus.'

Iedereen betrekken

Elke basisschool is tegenwoordig bezig met conflicthantering en er samen uitkomen. Rollenspellen, kanjertraining, antipest-protocollen; het draait allemaal om je inleven in de ander, luisteren naar elkaar en het creëren van gedragsverandering. Wat ze in Hogeveen doen, is dus ook zeker niet nieuw. De manier waarop is dat wel. 'Niet alleen kinderen lossen hier hun conflicten op via de Verbindende Aanpak. Wij werken er zelf ook mee', legt

‘Conflicthantering is niet nieuw, maar de manier waarop wel’

Leijssenaar uit. ‘Als wij als team iets willen bereiken, dan lukt dat alleen maar door het samen te doen. Door er echt met elkaar over na te denken en door iedereen erbij te betrekken. Ook de ouders. Want wij kunnen zelf wel allemaal ideeën hebben over hoe het moet, maar ouders kijken vaak weer op een heel andere manier naar hun kind en het onderwijs. Hun bijdrage is zeer waardevol.’

Ieder kind dezelfde kansen

Het idee voor de Verbindende Aanpak is voortgekomen uit de Gelijke Kansen Alliantie, een initiatief van de gemeente Hoogeveen. Om succesvol te kunnen opgroeien, moet ieder kind dezelfde kansen hebben, is de achterliggende gedachte. Een aantal overkoepelende instanties uit onderwijs- en gemeenteland, waaronder openbare scholengemeenschap Wolfsbos, Stichting Welzijnswerk Hoogeveen en het schoolbestuur voor openbaar primair onderwijs Bijeen, verenigd in Jong Hoogeveen, heeft zich ten doel gesteld die gelijke kansen ook daadwerkelijk te creëren. Samen met de betrokken partners geeft Leijssenaar trainingen aan de leden van Jong Hoogeveen, zodat ze ook zelf met de aanpak aan de slag kunnen.

Minister Slob aan de tafel die samen met leerlingen van Villa Kakelbont is ontworpen. De handen staan voor een *highfive*. De woorden die erop staan, zoals ‘samen met elkaar’, ‘verantwoordelijkheid’ en ‘respect’, horen bij de Verbindende Aanpak. (Het bezoek van de minister was vóór de coronacrisis).

‘Niet alleen binnen het onderwijs, maar ook aan andere partijen zoals gastouderopvang en in de toekomst hopelijk ook sportverenigingen en andere clubs. Het zou geweldig zijn als onze manier van werken zich als een olievlek over Hoogeveen en wie weet zelfs over het hele land verspreidt.’

Minister op bezoek

Onopgemerkt is de Verbindende Aanpak zeker niet gebleven. Eind 2019 bracht minister Slob een bezoek aan Villa Kakelbont. Leijssenaar: ‘Hij is toen echt met de kinderen zelf in gesprek gegaan over de aanpak en hoe ze er in de praktijk mee omgaan. Veel leuker natuurlijk dan dat wij als volwassenen een verhaal vertellen. De trots die van hun gezichten afstraalde, was heel mooi om te zien.’ ◀

A conceptual image showing a human hand with a map of Central and South America. The palm and fingers are covered in a detailed map, with the thumb showing the Caribbean Sea, the index and middle fingers showing Central America and Mexico, and the ring and pinky fingers showing South America. The map uses various colors to represent land, water, and topography. The background is a solid light blue.

Sterkere identiteit met nieuwe kernwaarden

openbare scholen

waar verhalen
samenkomen

Gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting zijn de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs. Samen met de slogan: Openbare scholen, waar verhalen samenkomen gaan ze bijdragen aan een betere zichtbaarheid en sterkere identiteit van het openbaar onderwijs. Rudi Meulenbroek, bestuurder bij OOK Kampen: 'Nu is het aan de scholen om ermee aan de slag te gaan, zodanig dat je de kernwaarden in de school voelt en beleeft.'

TEKST:

NOËLLE VAN WIJGERDEN

Trots overheerst bij Eline Bakker en Tamar Kopmels. Zij waren bij VOS/ABB de trekkers van het kernwaardentraject dat met de Vereniging Openbaar Onderwijs is uitgevoerd. In de afgelopen twee jaar is er intensief samengewerkt met bestuurders, andere betrokkenen binnen besturen en scholen en met verschillende experts. Ook zijn er panelsessies gehouden en onderzoeken gedaan. Kopmels: 'Natuurlijk was het even slikken toen het geplande congres in maart, waar we de kernwaarden zouden lanceren, niet kon doorgaan vanwege de coronacrisis. Maar we zijn blij met het resultaat dat er ligt en dat wil je delen. Dus hebben we er bewust voor gekozen om de kernwaarden nu online te lanceren. Ze raken het hart van het openbaar onderwijs. Openbare scholen hebben hiermee iets in handen dat helpt om richting te bepalen, keuzes te maken en hun identiteit sterker neer te zetten. Juist in deze bijzondere tijd kan dat ondersteunend zijn.'

Opdracht

De drie nieuwe kernwaarden sluiten aan bij de wettelijke opdracht die het openbaar onderwijs heeft. Isolde de Groot, universitair docent aan de Universiteit van Humanistiek en nauw betrokken bij het traject: 'Gelijkwaardigheid en vrijheid komen voort uit de democratietheorie. Het zijn democratische waarden die thuishoren in het openbaar onderwijs.' Ze legt uit dat de kernwaarde ontmoeting aansluit bij actieve pluriformiteit. Dat is een term die ook terugkomt in de wetgeving over de kernopdracht van het openbaar onderwijs. 'In overleg met scholen is uiteindelijk gekozen voor de term 'ontmoeting'. We zochten een waarde die uitdrukt dat het openbaar onderwijs belang hecht aan diversiteit en participatie. Bij ontmoeting gaat het om de bereidheid elkaar actief op te zoeken en in contact te blijven staan met mensen die overtuigingen en gewoonten hebben die anders zijn dan de jouwe.'

'De kernwaarde ontmoeting drukt uit dat het openbaar onderwijs belang hecht aan diversiteit en participatie'

Eline Bakker (boven) en Tamar Kopmels

Verhalen als kracht

'In de slogan *Openbare scholen - Waar verhalen samenkomen* komen alle drie de kernwaarden tot hun recht', vertelt Bakker. 'Vanuit gelijkwaardigheid en vanuit de vrijheid om te mogen zijn wie jij bent, ontmoet je de ander en ontmoet je verhalen vanuit de hele wereld. Het laat heel mooi zien dat openbare scholen van en voor iedereen in onze samenleving zijn. Je bent welkom, ongeacht, of beter gezegd 'hoogachtend', je levensbeschouwelijke achtergrond, gender of bijvoorbeeld seksuele of politieke voorkeur. Hiermee is de openbare school een knooppunt van verhaallijnen uit onze samenleving. Of dat verhaal nu uit een boek komt, van iemand uit de buurt, van de conciërge of van een medeleerling. Soms kunnen verschillende verhalen schuren, maar dat houdt dan juist een spiegel voor: wat betekent dit voor mijn eigen verhaal? Wat leer ik hiervan? De diversiteit aan verhalen is echt de kracht van de openbare school.'

Kernwaardencongres 4 november

De lancering van de kernwaarden was oorspronkelijk gepland op 18 maart tijdens het congres *Wat is jouw verhaal?!* in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem. Vanwege de coronacrisis kon dat niet doorgaan. Het congres over de nieuwe kernwaarden en het daarbij horende Kindercongres zijn verzet naar woensdag 4 november 2020. De locatie blijft het Nederlands Openluchtmuseum en de programmering blijft ongeveer hetzelfde. Houd onze websites www.vosabb.nl en www.openbaaronderwijs.nu, de online nieuwsbrieven van VOS/ABB en Twitter en LinkedIn in de gaten voor het laatste nieuws!

gelijk- waardigheid

Logo, portaal en video

Om scholen te helpen het nieuwe verhaal van de openbare school goed te vertellen, is er een nieuw logo gemaakt. Daarin is ook de nieuwe slogan opgenomen.

Bakker: 'Scholen kunnen dit logo in hun schoolgids opnemen en op hun website zetten. Er komen plaquettes voor op de schoolgevel. Het zou fantastisch zijn als alle openbare scholen op die manier laten zien waar ze voor staan.' Ook is er een promotievideo gemaakt over het openbaar onderwijs en is er een speciale website met allerlei hulpmiddelen om met de nieuwe kernwaarden aan het werk te gaan. Kopmels: 'Deze website, die zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs is, biedt naast uitleg over de kernwaarden en een huisstijlkit, allerlei werkvormen, lesbrieven en tools die bestuurders, maar ook schoolleiders, docenten, ouders en leerlingen kunnen gebruiken. Sommige werkvormen helpen je om als team aan de slag te gaan met de kernwaarden. Andere zijn bedoeld om in de klas of op de school te gebruiken. Zo is er bijvoorbeeld een quickscan, waarmee je je school onder de loep kunt nemen. Hoe openbaar ben je? De uitkomst kun je gebruiken voor het gesprek hierover.'

Opdracht

Bakker en Kopmels verwachten dat scholen dit gaan benutten. 'De vraag om nieuwe kernwaarden kwam van leden van VOS/ABB en VOO', legt Bakker uit. 'Zij wilden er graag iets mee. De oude zes kernwaarden werden niet meer helemaal herkend. Er is natuurlijk ook best wat veranderd sinds die meer dan tien jaar ►►

ontmoeting

Nieuwe kernwaarden

De drie nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs zijn gelijkwaardigheid, vrijheid en ontmoeting. Ze vormen samen met de slogan Openbare scholen - Waar verhalen samenkomen! een stevig fundament onder de eigen waarden van openbare schoolbesturen en scholen.

Gelijkwaardigheid

Op de openbare school is iedereen welkom. Hoeveel we ook van elkaar verschillen, iedereen heeft recht op een gelijke behandeling, een gelijke stem en gelijke kansen. Iedereen is evenveel waard.

Vrijheid

Op de openbare school kun je jezelf zijn en je eigen stem laten horen. Je leert zelfstandig en kritisch denken. Je neemt verantwoordelijkheid en houdt rekening met de vrijheid van de ander. Dit zie je onder andere terug in een leerlingenraad.

Ontmoeting

Op de openbare school leren we van verschillen. We zijn nieuwsgierig naar het verhaal van de ander. We dragen zorg voor elkaar en voor onze omgeving. Op school ontmoet je de hele wereld.

vrijheid

geleden werden vastgesteld. Het verschil tussen openbare en bijzondere scholen is bijvoorbeeld anders geworden. Scholen worden zich steeds bewuster van hun identiteit en willen zich hiermee graag profileren.'

De nieuwe kernwaarden kunnen hierbij helpen en richting geven bij de vraag hoe scholen hun onderwijs willen vormgeven. Daarvan zijn Bakker en Kopmels overtuigd. 'Zie je deze waarden wel goed

Aan de slag

Boekje

Bij dit blad vindt u het boekje *Waar verhalen samenkomen*. Dit staat boordevol inspiratie en hulpmiddelen om met de nieuwe kernwaarden aan de slag te gaan. Van *tips & tricks* tot werkvormen in de klas. Wilt u dat dit boekje op de bureaus van alle leraren van uw school of scholen ligt? Dan kunt u tegen kostprijs boekjes bijbestellen. Neem voor meer informatie contact op via welkom@vosabb.nl.

Website

Nog veel meer tools en hulpmiddelen vindt u op de website www.openbaaronderwijs.nu. Wilt u liever persoonlijke begeleiding binnen uw school? Neem dan contact op Eline Bakker of Tamar Kopmels van VOS/ABB via ebakker@vosabb.nl of tkopmels@vosabb.nl.

Quickscan

Hoe openbaar is uw school? Komen de kernwaarden op uw school goed uit de verf? Met de quickscan krijgt u hiermee snel inzicht. U vindt de quickscan op www.openbaaronderwijs.nu.

De kernwaarden actief uitdragen

Rudi Meulenbroek, bestuurder bij OOK Kampen en oud-voorzitter van VOS/ABB, was vanaf het begin bij het kernwaardentraject betrokken. Hij hoopt dat scholen actief met de kernwaarden aan de slag gaan.

'Ik denk dat we met elkaar een prachtig stukje werk hebben laten zien. Het was voor ons belangrijk dat we op kernwaarden uit zouden komen die daadwerkelijk gevoeld gaan worden. Nu is het aan de scholen om hiermee aan de slag te gaan. Dat betekent eerst met elkaar bespreken en ontleden wat deze kernwaarden betekenen en hoe dat terugkomt in de school en het onderwijs. Dan voel en beleef je de kernwaarden vanzelf. Vervolgens moeten scholen hiermee vanuit het hart de boer op gaan. Als we ons als openbaar onderwijs duidelijk willen onderscheiden, zullen we onze kernwaarden moeten uitdragen. Laten zien dat het echt onze passie is om kinderen op deze manier op te voeden!'

Kernwaardenteam

Eline Bakker en Tamar Kopmels van VOS/ABB hebben in het kernwaardenteam nauw samengewerkt met Leone de Voogd van VOO. Zij heeft er inmiddels voor gekozen haar carrière op een andere wijze voort te zetten. Binnen VOO is Bram Buskoop haar opvolger.

genoeg terug in je school? Zorg je er actief voor dat er ontmoeting en dialoog kunnen plaatsvinden? Geef je kinderen echt een stem in bijvoorbeeld een leerlingenraad of door middel van klassenvergaderingen? Waarom doe je de dingen zoals je ze doet?' ◀

Positieve ervaringen met onderwijs op afstand

Directeur Jaco den Dool van openbare basisschool De Pijlstaart in Vinkeveen. Achter hem geven docenten lichamelijke opvoeding online les in de vorm van tafeltennis op een gewone tafel met boeken als batje en net.

Openbare basisschool De Pijlstaart in Vinkeveen ontpopte zich direct als koploper op het gebied van online onderwijs. Deze school valt met acht andere openbare scholen in de gemeenten Aalsmeer, Uithoorn en De Ronde Venen onder de stichting AURO. Alle vakken gingen online, inclusief gym en het oefenen voor de eindmusical van groep 8. In het AD vertelde leerling Mirthe Mons uit groep 8 dat ze elke ochtend om halfnegen inlogde op Google Classroom. Op dat tijdstip gaf de juf door wat de leerlingen die dag moesten doen. Van 11 tot 12 was de juf beschikbaar voor het stellen van vragen, door te chatten of videobellen. Mirthe vertelde aan de krant dat ze online onderwijs wel fijn vond, maar ook dat ze haar vriendinnen miste.

Online groepsgevoel

Volgens directeur Jaco van den Dool kon het digitale onderwijs snel worden vormgegeven, omdat de school daar al anderhalf jaar mee bezig was. 'Een van onze ambities is het voorbereiden van leerlingen op onze technologische samenleving', zegt de directeur, die zijn expertise over het vormgeven van digitaal onderwijs ook inzet voor stichting AURO. 'Wij werken met DigiLabs, een programma waarmee leerkrachten online onderwijs maken en ideeën uitwisselen. Leerkrachten maken online quizen om de leerstof te verrijken en nemen filmpjes op om specifieke instructie te geven aan leerlingen die dat

De scholen moesten zich vanwege de coronacrisis plotseling een heel nieuwe werkwijze eigen maken: online onderwijs op afstand. Dat ging op de meeste plaatsen heel goed. De Inspectie van het Onderwijs plaatst wel een kanttekening.

TEKST: MARTIN VAN DEN BOGAERDT

BEELD: MARNIX SCHMIDT

nodig hebben.' Het was volgens Van den Dool belangrijk dat met het online onderwijs ook aandacht was voor het groepsgevoel. Elke dag begon met een samenkost of een persoonlijke boodschap.

Kanttekening inspectie

In het hele land zijn er veel goede voorbeelden van online onderwijs, maar de Inspectie van het Onderwijs plaatst er wel een kanttekening bij. Het voorlopige beeld van de inspectie is dat het beperkingen heeft. Het bereik is weliswaar hoog, maar er kan wel verlies aan leertijd ontstaan. Dit raakt met name jonge leerlingen in het basisonderwijs en leerlingen in het beroepsonderwijs. Bij leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften signaleert de inspectie een minder groot bereik.

Elke dag om half negen inloggen op Classroom

Waar het afstandsonderwijs niet goed lukt, is er volgens de inspectie vaak een relatie met sociale ongelijkheid. 'Er is een substantiële groep leerlingen (...) waarvoor afstandsonderwijs door de thuissituatie moeizaam of helemaal niet tot stand komt. De vrees is dat de achterstand van deze leerlingen, die vaak al relatief groot was, verder toeneemt.' Al met al concludeert de inspectie dat het met onderwijs op afstand deels lukt om te voldoen aan de kerntaken van het onderwijs. ◀

Coronavirus zorgt voor nieuwe realiteit

Al in de week voorafgaand aan de coronapers-conferentie van premier Mark Rutte op vrijdag 13 maart - dat was dus echt een vrijdag de dertiende - besloten VOS/ABB en de Vereniging Openbaar Onderwijs (VOO) dat het op woensdag 18 maart geplande kernwaardencongres in het Nederlands Openluchtmuseum in Arnhem niet kon doorgaan. 'Er was toen nog geen sprake van een verbod om congressen te houden, maar alle seinen stonden eigenlijk al op rood. Daarom besloten we om het congres te cancelen, hoewel we daar heel erg naar uitkeken. We wilden natuurlijk absoluut niet dat deelnemers het risico zouden lopen besmet te raken', vertelt directeur Hans Teegelbeckers.

Congres verzet

Hij besloot samen met zijn collega Marco Frijlink van VOO en het organiserende kernwaardenteam het congres te verzetten naar 4 november. De locatie is nog steeds het Nederlands Openluchtmuseum en het programma blijft min of meer hetzelfde. 'Het Openluchtmuseum heeft zich heel coöperatief opgesteld. Daar zijn wij erg blij mee. Ik begrijp heel goed dat het voor het museum een hard gelag is dat er ineens allerlei bijeenkomsten werden afgezegd, waaronder dus ons congres.'

Veel deelnemers die zich voor 18 maart hadden aangemeld, hebben al laten weten dat ze op 4 november erbij zullen zijn. 'Overigens houden we nog wel een slag om de arm, want het is nog niet zeker of rond die tijd een congres met honderden mensen is toegestaan. We gaan ervan uit dat dat dan inmiddels wel kan en mag, maar iedereen begrijpt dat het nu een onzekere tijd is'. Ondertussen zijn de nieuwe kernwaarden van het openbaar onderwijs online gelanceerd en is er ook een digitaal portaal over de nieuwe kernwaarden. Daarover gaat het artikel op de pagina's 12 tot en met 16 in dit nummer.

Onderwijs op afstand

Het kernwaardenteam van VOS/ABB en VOO nam in de coronacrisis het initiatief om gratis aanbod online te zetten voor onderwijs op afstand over burgerschap en levensbeschouwing. Dat idee kwam van Eline Bakker van VOS/ABB, die hiervoor samenwerkte met haar collega Tamar Kopmels en met Bram Buskoop van VOO. Bakker:

TEKST: MARTIN VAN DEN BOGAERDT

'We merkten dat er ook in de coronacrisis behoefte was aan lessen die raken aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen en hun kijk op de veranderende wereld.' Voor dit tijdelijke aanbod werd de gezamenlijke website www.openbaar-onderwijs.nu heringericht. Van april tot juni kwam er elke week nieuw aanbod online van verschillende aanbieders die dit belangeloos beschikbaar stelden. Het

FOTO: JULIAN CAMERON, PEXELS

De coronacrisis heeft veel overhoopgehaald in het onderwijs. Leerlingen kwamen thuis te zitten, de scholen moesten plotseling online onderwijs gaan organiseren. Inmiddels is na de herstart van het primair en voortgezet onderwijs sprake van een nieuwe realiteit. Ook VOS/ABB moest vanwege de coronacrisis ingrijpende maatregelen nemen.

aanbod werd onder de aandacht gebracht op de website en in de wekelijkse e-mailnieuwsbrieven van VOS/ABB en ook op Twitter en LinkedIn. De bezoekerscijfers en de aantallen downloads maakten duidelijk dat van dit aanbod goed gebruik is gemaakt.

Handreiking herstart

Direct op de avond van dinsdag 21 april, toen premier Rutte bekendmaakte dat het primair onderwijs op maandag 11 mei weer zou beginnen, verscheen op de website van VOS/ABB een handreiking voor een goed georganiseerde herstart. 'We wisten al min of meer wat Rutte op die avond bekend zou maken. Samen met onze nieuwe beleidsadviseur Annelie van Eck had ik al een concepthandreiking met een model klaarstaan. Die hebben we die avond geperfectioneerd en online gezet, zodat de scholen daar direct mee aan de slag konden', aldus Teegelbeckers.

Kernwaardencongres verzet naar 4 november

De praktische handreiking en het model waren veel compacter dan het protocol dat onder andere door de PO-Raad werd verspreid. 'Wij wilden niet een lijvig protocol met allerlei regels, maar een handreiking met een model dat de scholen konden aanpassen aan hun eigen situatie. Uitgangspunt was een herstart op basis van halve onderwijstijd en hele dagen en dus niet op basis van shifts, maar scholen die daar toch voor kozen, konden ons model zelf aanpassen.'

De Onderwijsjuristen van VOS/ABB maakten op basis van de vele honderden telefoontjes en mailtjes die bij hen binnenkwamen, een lijst met antwoorden op veelgestelde vragen over de situatie in de coronacrisis. Deze Q&A's gingen vooral over juridische en dan met name

Veelgestelde vragen over coronacrisis

arbeidsrechtelijke kwesties waarmee schoolbesturen vanwege de coronamaatregelen werden geconfronteerd. De lijst met antwoorden en veelgestelde vragen is geregeld aangevuld en geactualiseerd en staat natuurlijk ook nu nog op www.vosabb.nl (Onderwijsjuristen > Veelgestelde vragen).

Bijeenkomsten uitgesteld

Vanwege de coronacrisis zag VOS/ABB zich helaas genoodzaakt om alle geplande bijeenkomsten in het kantoor in Woerden en op andere locaties uit te stellen. Er waren regionale netwerkbijeenkomsten gepland over onder meer financiën en governance. Ook stonden er scholingsbijeenkomsten van de Onderwijsjuristen op het programma. 'We kregen van veel leden de boodschap dat ze het nu uiteraard erg druk hadden met allerlei andere zaken. Daarom leek het ons wijs om al onze bijeenkomsten tot de zomervakantie niet te laten doorgaan'. Inmiddels zijn er al wel weer bijeenkomsten gepland in het nieuwe schooljaar. Op 23 september bijvoorbeeld geeft communicatieadviseur Ronald Brouwers in het VOS/ABB-kantoor in Woerden de inmiddels bekende media-training van VOS/ABB. De ruimte waarin deze training voor maximaal zes deelnemers wordt gegeven, is groot genoeg om anderhalve meter afstand van elkaar te bewaren. Uiteraard zorgt VOS/ABB voor voldoende mogelijkheden om aan de hygiënevoorschriften te voldoen. ◀

‘Dit zal **ten koste gaan** van ons onderwijs’

De bekostiging van het voortgezet onderwijs moet eenvoudiger. Daar is iedereen het wel over eens. Alleen leidt het huidige wetsvoorstel er wel toe dat brede scholengemeenschappen minder geld krijgen. De Mondia Scholengroep op Walcheren bijvoorbeeld zou op jaarbasis 6 ton moeten inleveren. ‘Dit zal ten koste gaan van de kwaliteit van ons onderwijs’, waarschuwt directeur-bestuurder Guus Hagt.

TEKST: EN BEELD: MARTIN VAN DEN BOGAERDT

Onderwijsminister Arie Slob stuurde het wetsvoorstel eind vorig jaar naar de Tweede Kamer. Belangrijk onderdeel ervan is dat voor leerlingen op categorale scholen hetzelfde bedrag beschikbaar komt als voor leerlingen op brede scholengemeenschappen. Nu is het nog zo dat brede scholengemeenschappen een vaste voet in de bekostiging hebben, waardoor zij per leerling meer geld krijgen. Dat is in de jaren 90 zo afgesproken, onder meer om de kloof tussen wat sinds 1999 het vmbo heet en de havo te verkleinen. Ook wilde de wetgever via de huidige bekostigingssystematiek voldoende voorzieningen in krimpgebieden in stand houden. ‘Het klinkt natuurlijk eerlijk om de bekostiging per leerling gelijk te trekken. Want waarom zou je voor de ene leerling meer geld uittrekken dan voor de andere?’, zegt Guus Hagt van de Mondia Scholengroep met openbare scholen in Middelburg en Vlissingen. ‘Alleen is het effect hiervan op onze organisatie en ook op andere brede scholengemeenschappen groot. Ons scheelt het 6 ton op jaarbasis, terwijl we de afgelopen jaren al miljoenen euro’s hebben moeten inleveren als gevolg van dalende leerlingenaantallen. Zeeland is een krimpregio.’

Samenwerken? Doen we allang!

Hagt wijst erop dat Walcheren nog meer zal moeten inleveren als het wetsvoorstel werkelijkheid wordt, want het christelijk voortgezet onderwijs daar zal dan te

Guus Hagt: ‘Dit kost ons zes ton per jaar en dat in een krimpregio.’

maken krijgen met een inkomstenderving van 2,5 ton per jaar. ‘In totaal gaat het om 8,5 ton. Dat krijgen wij er echt niet uit georganiseerd. Dit zal ten koste gaan van

de kwaliteit van ons onderwijs.' De reactie van de minister is dat scholen dit wel kunnen opvangen, als ze maar met elkaar gaan samenwerken. 'Maar dat doen wij allang!', aldus Hagt.

Doordat de Mondia Scholengroep en de christelijke scholengemeenschap nog samen actief zijn op Walcheren, kunnen zij geen aanspraak maken op een financiële toeslag voor geïsoleerde scholen in krimpgebieden. Hagt is bang dat door

'Dan heb je als ouders niets meer te kiezen. Willen we daarnaartoe?'

deze ongunstige combinatie van factoren Walcheren uiteindelijk een gebied wordt waar nog maar één school voor voortgezet onderwijs zal overblijven, net zoals dat al het geval is in Zeeuws-Vlaanderen. 'Dan heb je dus hier als ouders niets meer te kiezen. Willen we daarnaartoe?'

Probleem verzachten

Het probleem speelt niet alleen op Walcheren, maar ook in andere krimpregio's in het land die zijn verenigd in de zogenoemde K6. Deze groep stuurde een brandbrief naar de Tweede Kamer. Daarin roepen de krimpregio's op om bij de behandeling van het wetsontwerp aandacht te hebben voor 'de (onbedoelde) effecten die de nieuwe bekostiging gaat hebben op een toch al kwetsbare onderwijsinfrastructuur'. Ze stellen voor dat het kabinet de lagere kosten voor het onderwijs als gevolg van de afname van het aantal leerlingen niet één-op-één kort op de onderwijsbegroting. Op die manier zou het kabinet het financiële probleem kunnen verzachten. ◀

Meer segregatie en kansenongelijkheid

VOS/ABB wijst er in een brief aan de Tweede Kamer op dat de voorgestelde vereenvoudiging van de bekostiging van het voortgezet onderwijs de segregatie en kansenongelijkheid nog groter zal maken. De brief is mede verstuurd namens de christelijke profielorganisaties Verus en VGS.

De huidige bekostigingssystematiek gaat nog uit van een stimulans voor brede scholengemeenschappen door middel van een hogere vaste voet. Dit is zeer gewenst, zo staat in de brief, 'vanuit het oogpunt van kansengelijkheid via de mogelijkheid van opstroom/doorstroom en latere selectiemogelijkheden'. In de brief staat ook dat met name in de grote steden mede onder druk van ouders steeds meer categorale scholen komen. 'Dit wetsvoorstel stimuleert deze ontwikkeling en geeft geen enkele financiële prikkel om het onderwijs juist niet categoriaal aan te pakken. Dit is een zeer onwenselijke situatie die we met elkaar écht moeten zien te voorkomen.'

In de brief worden oplossingsrichtingen aangereikt. Zo wordt voorgesteld een financiële stimulans in te bouwen om meer opleidingen op één locatie aan te bieden. 'Hoe meer opleidingen op één adres, hoe hoger het bedrag per leerling, óf hoe meer opleidingen, hoe hoger de vaste voet.' Een ander idee is om met een financiële prikkel samenwerking tussen scholen verder te stimuleren. Zo zou er een breder aanbod kunnen ontstaan ten behoeve van latere selectie en/of brede brugklassen.

Brede steun

De VO-raad reageert op de brief van VOS/ABB, Verus en VGS door te benadrukken dat kansengelijkheid 'speerpunt' is. Tegelijkertijd stelt de sectororganisatie dat de huidige bekostigingssystematiek kansengelijkheid niet of nauwelijks bevordert. Dat komt volgens de VO-raad doordat maar weinig brede scholengemeenschappen met alle niveaus in één gebouw zitten. 'Het bekostigingsvoordeel van brede scholengemeenschappen in de huidige bekostigingssystematiek gaat segregatie en kansenongelijkheid op dit moment dus niet of nauwelijks tegen.' Er is volgens de VO-raad onder zijn leden 'brede steun' voor het wetsvoorstel. De voorgestelde vereenvoudiging van de bekostiging is uitgesteld tot 1 januari 2022, omdat DUO meer tijd nodig heeft om de onderliggende regelgeving uitvoerbaar te maken. 'Het is echter van onverminderd groot belang om per 1 januari 2022 een eenvoudig, voorspelbaar en neutraal bekostigingssysteem voor het voortgezet onderwijs in te voeren', zo staat in een brief van de ministers Ingrid van Engelshoven en Arie Slob.

Inclusief onderwijs in de dorpsschool

Wie openbare basisschool De Boomgaard binnenstapt, ziet meteen dat dit geen gewone school is. De leerlingen zitten niet in leeftijdsgroepen verdeeld over de lokalen, maar volgen een individueel leerprogramma op een leerplein, in een stiltelokaal of een inspiratielokaal. Elk kind krijgt passend onderwijs binnen deze inclusieve dorpsschool. Al zeven jaar is hier geen enkel kind verwezen naar het speciaal onderwijs.

TEKST: LUCY BEKER EN BEELD: RICK KEUS

De school in Streefkerk, een dijkdorp in de Alblasserwaard, zit in een klassiek gebouw met gangen en lokalen. Binnen is de traditionele schoolinrichting echter helemaal losgelaten. 'In de voorjaarsvakantie van 2017 hebben we al het oude schoolmeubilair in één keer vervangen door nieuw meubilair. Geen schoolbankjes meer, maar allerlei soorten tafels en stoelen. Ook de lokalen kregen andere bestemmingen. Het was een complete metamorfose', vertelt clusterdirecteur Anouk Vonk. De oudere leerlingen weten dit nog precies. Zo zegt Mara uit groep 7: 'De school was ineens veel leuker geworden!'

Kleurrijk

De leerlingen van de groepen 4 tot en met 8 zitten sindsdien in één grote ruimte, de unit. Dit leerplein is kleurrijk ingericht met hoge en lage tafels, groepstafels, statafels, tribunes en fietsstoelen. De kinderen werken in kleine groepjes en de plek waar ze zitten, wisselt elke dag. Voor de fietsstoelen wordt een rooster gemaakt, want die zijn erg populair. De kinderen blijken dol op bewegend leren. Ze fietsen terwijl ze hun opdrachten maken met boek of laptop. In deze unit zijn altijd een leerkracht en een onderwijsassistent of twee leerkrachten aanwezig. De kinderen werken zelfstandig en ze mogen elkaar - fluisterend - helpen. Daarnaast werken er kinderen in het stiltelokaal, waar ook de bibliotheek is met lekkere stoelen en bankjes, en in het inspiratielokaal met onder meer techniemateriaal.

'In ons onderwijsconcept werken we toe naar individueel leren', vertelt Vonk. 'De leerkracht wisselt groepsinstruc-

tie af met zelfstandig werken, waarbij elk kind op zijn eigen niveau werkt. De leraren zien op hun scherm continu welk kind waarmee bezig is. Door deze werkwijze kan een kind met extra ondersteuningsbehoefte vrij makkelijk inschuiven. Daarbij zijn wij een KiVa-school, wat betekent dat we de KiVa-methode gebruiken om pesten te voorkomen en op een leuke manier met elkaar om te gaan. Sociaal-emotionele ontwikkeling vinden we belangrijk, het moet hier op de eerste plaats een fijne, veilige plek zijn voor elk kind. Alleen dan kan een kind zich goed ontwikkelen.'

Makkelijk inschuiven

De Boomgaard heeft een normaal percentage zorgleerlingen en deze draaien normaal mee met het programma. 'Als een leerling met ondersteuningsbehoefte wordt aangemeld, bespreken we met de IB'er en met het hele team wat de hulpvraag precies is en of we dat kunnen en willen bieden. Als iedereen in het team het een uitdaging vindt, dan pakken we het op. Ons criterium is dat er voldoende kansen moeten zijn op succes. We bieden

Directeur Anouk Vonk en IB'er Marco Schouwenaar op het kleurrijke leerplein voor groep 4 tot en met 8: 'Geweldig als je een kind hier ziet opbloeien'. (De foto is gemaakt vóór de coronacrisis).

dus geen garantie dat elk kind kan instromen, maar tot nu toe is dat wel gelukt. Zolang wij zien dat het kind hier gelukkig is en zich ontwikkelt, hoeven we niet te verwijzen. We hebben hier kinderen met allerlei hulpvragen: een taalachterstand, gehoorproblemen of gedragsproblemen. Sommige kinderen waren al helemaal vastgelopen op een andere school toen

'Al zeven jaar geen kind verwezen naar speciaal onderwijs'

ze hier kwamen. Het is geweldig als je zo'n kind hier dan ziet opbloeien. Eén kind zegt zelf dat wij haar gered hebben. Dat is voor ons een pareltje!

Maatjeslezen

'Naast het individuele leerproces dat elk kind volgt, zorgen we er wel voor dat de kinderen elkaar allemaal kennen en ook dingen samen doen. Elke week doen we bijvoorbeeld maatjeslezen: dan gaan een oudere en een jongere leerling met elkaar lezen. Dat kan ook een groep 3-leerling met een groep 1-leerling zijn. De maatjes blijven een aantal weken bij elkaar en dan maken we weer nieuwe duo's. De kinderen vinden dit heel leuk en als je ziet wat er dan ontstaat, hoe ze met elkaar omgaan: het is elke week een gouden moment.'

Niet alleen de kinderen, ook de leerkrachten zijn tevreden over de verandering die de school sinds 2017 heeft doorgemaakt. De school telt naast de directeur zes leerkrachten en twee onderwijsassistenten. Die laatsten worden betaald uit de extra gelden voor werkdrukverlichting. 'De collega's zijn heel blij met die extra handen in de school', zegt Vonk. De leerkrachten zouden niet terug willen naar de vroegere situatie met één leerkracht per klas. 'Het is fijn om samen voor een groep te staan', zegt leerkracht Melissa van der Grijn, die in de unit werkt. 'Daardoor kun je veel meer met elkaar sparren.'

Leerkracht Marco Schouwenaar, die tevens één dag per week IB'er is op De Boomgaard, geeft aan dat juist deze samenwerking tussen leerkrachten en onderwijsassistenten bijdraagt aan vermindering van de werkdruk. 'Je ziet allebei wat er gebeurt en je kunt dingen direct kortsluiten. Dat levert meteen energie op, en bovendien is na schooltijd geen leerlingbespreking of overdracht meer nodig.' ◀

Voorbeeldschool inclusiever onderwijs

Obs De Boomgaard in Streefkerk is een van de voorbeeldscholen van het platform Naar inclusiever onderwijs.

Dit is een samenwerkingsverband van onder andere inclusieve scholen, het Landelijk Expertise Centrum Speciaal Onderwijs (LECSO), Ouders & Onderwijs en Defence for Children. Ook VOS/ABB en de andere profielorganisaties steunen het platform, dat ernaar streeft dat alle kinderen samen naar school gaan, dus ook kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking, een ontwikkelingsachterstand, gedragsproblemen of leermoeilijkheden. Op de website www.naarinclusieveronderwijs.nl staan activiteiten die in dit kader worden aangeboden, zoals een helpdesk, collegiale consultatie en bezoeken aan schoollocaties. Obs De Boomgaard is een van die schoollocaties die openstaan voor bezoek van collega's. Op 5 maart zijn al zes collega's een kijkje komen nemen.

Een gebouw om trots op te zijn

Veel licht, licht en omringd door natuur. Begin dit jaar werd het nieuwe gebouw van basisschool Wonderwijs in Hoensbroek officieel geopend. De school werkt met een vernieuwend onderwijsconcept voor persoonlijk onderwijs in een bijzonder gebouw.

TEKST EN BEELD : SANNE VAN DER MOST

De mensen in Hoensbroek praten niet altijd even enthousiast over hun woonplaats, weet directeur Wouter Wetzelaer. 'Dat heeft te maken met gemeentelijke herindelingen en met wijkproblemen in het verleden. Maar dit is een prachtig groen gebied en met dit nieuwe gebouw hopen we een gevoel van trots te creëren.' Het gebouw De Auvermoer - genoemd naar het nabijgelegen riviertje - huisvest niet alleen de basisschool, maar ook de buitenschoolse opvang, de peuterspeelzaal, de fanfare en de logopedie. Wetzelaer: 'In het ontwerpproces hebben we daarom ook met elkaar gemeenschappelijke ruimtes gecreëerd waar we samen gebruik van kunnen maken, zoals de aula en onze teamkamer. Ook het grote podium en de brede maatschappelijke voorzieningsruimte kunnen we met elkaar gebruiken, ieder op zijn eigen moment uiteraard.'

Les in de openlucht

Met die trots gaat het inmiddels de goede kant op. Wetzelaer: 'Er komen zelfs steeds meer leerlingen van buiten Hoensbroek

3

1. Omgeven door groen en vlakbij de rivier de Auvermoer | 2. Op een ongedwongen manier je eigen talenten ontdekken | 3. In de rustruimtes kun je zelf aan de slag | 4. Bij goed weer is de les lekker buiten, onder de uitkragende lokalen | 5. Veel hout dus duurzaam

4

hier op school.' Dat komt volgens Wetzelaer mede door de nieuwbouw. Het gebouw, een ontwerp van het Haagse bureau T&W architecten, heeft een open karakter, grote hoge ramen en veel hout, en het is omgeven door groen. 'Een bijzonder prettig gebouw', vat Wetzelaer samen. 'Met het karakter van een openluchtschool. Er is een directe verbinding met het omringende park, dat de school ook mag gebruiken voor onderwijsdoeleinden.' De lessen worden dan ook zowel binnen als buiten gegeven. Bijvoorbeeld op het grote, ronde plein tegen de gevel, onder de uitkragende lokalen. 'Als de temperatuur goed is, dan gaan we daar lekker aan de slag.'

'Lessen worden hier zowel binnen als buiten gegeven'

Geen traditionele klassen

Ook het onderwijsconcept is behoorlijk vernieuwd. Wetzelaer: 'Wij zijn bij zo'n dertig vernieuwingsscholen in het land gaan kijken en alles wat we aantrekkelijk vonden, hebben we meegenomen in ons eigen onderwijsontwerp.' En dat vindt nadrukkelijk zijn weerslag in het gebouw zelf. De leerlingen zitten niet in traditionele jaarklassen maar in units: thuisgroepjes met leerlingen van verschillende leeftijden die elkaar op verschillende plekken treffen voor kleinschalige lessen. 'Zo leren ze niet alleen veel van elkaar, maar kunnen ze ook op een ongedwongen manier hun eigen talenten ontdekken', licht Wetzelaer toe. 'Voor de een is dat tekenen en schilderen, voor de ander timmeren of knutselen.'

Rust en gedoe

Door de verschillende werkunits zitten de kinderen niet de hele dag op dezelfde plek, in hetzelfde lokaal. 'Sterker nog, het gebouw is zo ontworpen dat er 'rustruimtes' zijn waar een leerkracht iets kan uitleggen en leerlingen zelfstandig aan de slag gaan, en ruimtes voor 'gedoe' waar je juist in een groepje kunt samenwerken of knutselen', aldus Wetzelaer. Duurzaam is het schoolgebouw in Hoensbroek zeker ook. Energiebesparende zonnepanelen, het gebruik van duurzame bouwmaterialen waaronder veel hout, maar ook het opvangen van regenwater dat weer wordt teruggevoerd naar het riviertje De Auvermoer. ◀

5

Diploma praktijkonderwijs: 'Ze verdienen het'

Ook op de praktijkschool behalen de leerlingen in de toekomst een diploma. Alle PRO-scholen worden hiertoe verplicht vanaf schooljaar 2021, als een wetswijziging in werking treedt. 'En terecht,' zegt Nicole Teeuwen, voorzitter van de Sectorraad Praktijkonderwijs. 'Deze jongeren verdienen net zoveel erkenning als elke andere scholier.'

TEKST: JACQUELINE BOT

BEELD: MARTIN VAN DEN BOGAERDT

Teeuwen is sinds twee jaar voorzitter van de Sectorraad Praktijkonderwijs. 'Bij mijn aantreden kwam ik er al snel achter wat een parels van leerlingen op het praktijkonderwijs zitten, waar de maatschappij eigenlijk te weinig weet van heeft. Jongeren die misschien niet zo opvallen, omdat het geen *raketgeleerden* zijn, maar die op bijna onzichtbare wijze veel brengen.' Ze heeft het over de circa 30.000 leerlingen met een IQ onder de 80, die wat meer begeleiding nodig hebben dan leeftijdgenoten op het vmbo. 'De praktijkschool biedt voor deze groep een prachtige opstap naar werk of een vervolgopleiding op het mbo', legt Teeuwen uit. 'Door het maatwerk dat de PRO-scholen leveren, krijgen leerlingen de kans om zich op hun eigen niveau te ontwikkelen. Ze kunnen daardoor heel erg groeien, omdat ze echt hun kwaliteiten naar boven kunnen halen en zich kunnen ontplooiën in een omgeving waar ze veel werkervaring opdoen.'

Bewijs werkgevers

Na hun PRO-opleiding gaan de leerlingen aan de slag als bijvoorbeeld fietsenmaker, schoenmaker, timmerman, lasser, horeca- of winkelmedewerker. Zonder diploma, tot voor kort. Met enkel een getuigschrift op zak. Vanaf het schooljaar 2021 is dat anders. Dat deze veelal 'gouden handjes' vanaf dan wel een erkend diploma krijgen, is volgens Teeuwen, die daar samen met collega's uit de sector hard voor gelobbyd heeft, 'niet meer dan normaal'. 'Ze zitten net als elke andere leerling zo'n vijf jaar op school en werken keihard aan hun ontwikkeling. Natuurlijk ver-

dienen ook zij daar erkenning voor.'

Het diploma bevat daarnaast een portfolio, waaraan leerlingen tijdens hun schooltijd bouwen en waaruit blijkt aan welke vaardigheden is gewerkt. Ook de behaalde stages en branchecertificaten maken hiervan onderdeel uit. 'Het is een bewijs voor werkgevers van wat ze allemaal kunnen,' zegt Teeuwen. Het diploma heeft een motiverende werking op leerlingen, meent zij. 'Zo werkt dat nu eenmaal. Als je iets voor het *echte* doet, ga je beter je best doen.'

Eigenwaarde

Een openbare praktijkschool waar inmiddels al lang is gebleken dat een diploma stimulerend werkt, is Het Segment in Gouda. Directeur Arian Koops: 'Wij reiken het al vijftien jaar uit aan leerlingen. We zijn daarmee gestart omdat wij vonden dat zij veel prestaties leveren en hard werken. En dus boter bij de vis verdienen, net als leerlingen van andere scholen.' Mét alle toeters en bellen die daarbij horen, zoals een gala-avond, legt hij uit. 'Ze worden dan allemaal met een mooie auto opgehaald voor een groot feest in

**'Deze leerlingen
werken keihard aan
hun ontwikkeling'**

de schouwburg. Hetgeen goed is voor hun eigenwaarde.' Dat het diploma straks een officiële status krijgt, vindt Koops alleen maar 'nog meer recht doen' aan de leerlingen.

Ook op andere PRO-scholen wordt al een diploma verstrekt. 'Dit zijn weliswaar

kinderen die iets minder goed kunnen leren, maar het zijn echte aanpakkers met gouden handjes,' zegt directeur Barbara Schimmel van openbare praktijkschool Maxx in Neede, in de Achterhoek. 'We hebben hier bijvoorbeeld veel jongens van de boerderij. Die zijn van huis uit gewend keihard te werken. Ze zijn heel trouw en ondernemend. Ze pakken bijvoorbeeld zo de telefoon om even naar hun stageadres te bellen. Vergis je niet in hun waarde voor de maatschappij.'

Beeldvorming

Schimmel is dan ook 'erg blij' met het erkende diploma. 'Dat verdienen deze leerlingen, net als alle andere kinderen die naar school gaan. Ze hebben broers, zussen en vriendjes die wél de vlag kunnen uithangen als het zover is. Dat moet voor hen natuurlijk ook gelden.' Daarnaast is het vooral goed voor de beeldvorming naar buiten toe, meent ze. Zeker ook vooraf, bij de schoolkeuze. 'We merken nu, jammer genoeg, nog dat ouders het als falen ervaren als hun kind naar het praktijkonderwijs moet, mede omdat er geen diploma aan vastzit.' Op haar school staat het diploma inmiddels in de grondverf. 'We zijn bezig om alle reglementen op te tuigen. We doen dat met de andere scholen in de regio.'

PRO-leerlingen leren onder andere voor fietsenmaker of winkelmedewerker.

Deel A is inmiddels klaar, legt ze uit. 'Dat bevat bijvoorbeeld het aantal uren aanwezigheidsplicht en de manier waarop ouders bezwaar kunnen maken. We zijn nu met deel B bezig, daarin komen de onderdelen te staan die specifiek over de identiteit van onze school gaan. Ik laat dat vooral over aan de uitstroommentoren, omdat zij de leerlingen goed kennen. Zij zijn de experts.'

Toeters en bellen

Vanaf het volgend schooljaar wil Schimmel het diploma helemaal op orde hebben. Met alles erop en eraan, klinkt het enthousiast, inclusief de spannende momenten en slingers. 'Zoals een vast inlevermoment van het portfolio, een beltdag waarop de leerlingen te horen krijgen of ze geslaagd zijn, een officiële diploma-uitreiking met speeches, waar ouders, broers, zussen en opa's en oma's bij zijn. En een afsluitend feest, dat hoort er gewoon ook bij.'

Leerling Boyd is een van de eersten op de school die straks in aanmerking komt voor een diploma. Hij ziet het als een voordeel en verheugt zich erop. 'Ik wil kok worden en heb al veel ervaring opgedaan in de keuken. Tof dat ik daar straks een bewijs van in handen heb om aan werkgevers te laten zien.' ◀

Liliane Fonds

open de wereld voor een kind met een handicap

Maak van uw leerlingen wereldburgers

Met de gratis interactieve gastlessen van het Liliane Fonds kijken uw leerlingen anders naar de wereld om hen heen.

Meer weten? Kijk op: lilianefonds.nl/gastlessen

Voor vertrouwen, veiligheid, rust en wederzijds respect

- **Preventief en curatief**
Opleiding voor individuele leerkrachten en teams (ook B.S.O. en T.S.O.)
- **Gratis volgsysteem**
Positief beoordeeld door COTAN en Inspectie van het Onderwijs
- **Verbetert welbevinden in de klas**
Zie erkenning database NJi

Ouders, leerkrachten en leerlingen verlangen een school die goede leerresultaten weet te behalen en staat voor het welbevinden van alle kinderen op school.

Zoek je als docent naar **kennis en vaardigheden** om positief om te gaan met levensbeschouwing in een steeds meer **diverse onderwijsomgeving**?

Wil je leren hoe je als schoolleider recht doet aan alle aspecten van de **identiteit en diversiteit** van je leerlingen?

Emoena – leiderschap in een multireligieuze context

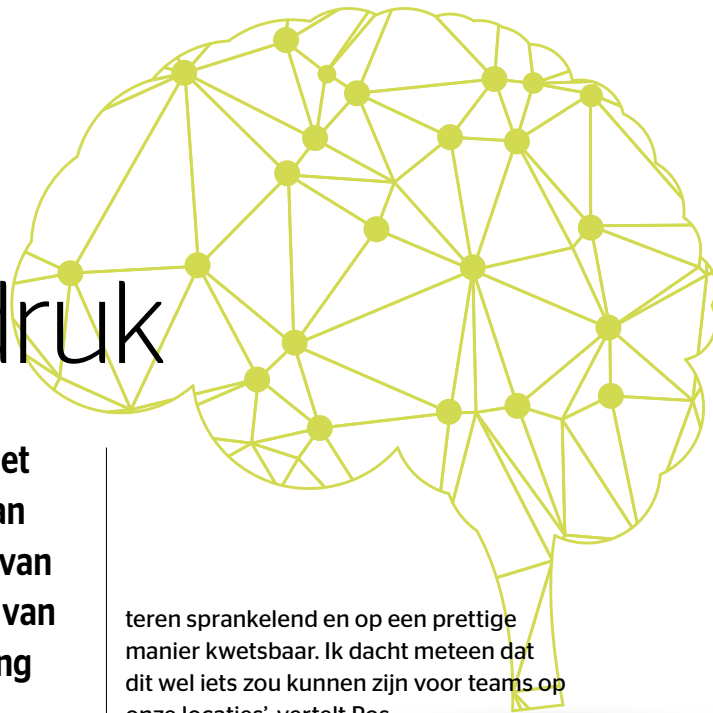

Emoena

Inschrijvingen voor Emoena 2020/2021 zijn nu geopend!

www.emoena.nl

Breinkennis helpt bij werkdruk

Kennis van het brein blijkt effect te hebben op het terugdringen van werkdruk en het vergroten van werkplezier. Dus alle reden om je in de werking van het brein te verdiepen. Dat betogen de coaches van Conny Groeneveld en Joke van Diest, die ervaring hebben met schoolteams.

‘Wanneer mensen inzicht hebben in wat er van binnen in hun brein gebeurt, dan zou dit kunnen helpen om anders met werkdruk om te gaan. Kennis van het brein geeft eenvoudige handvatten om jezelf beter te begrijpen, zonder dat je hoeft te graven en te analyseren. Het geeft handvatten om eigenaar te worden van je eigen gedrag’, aldus Van Diest.

Resultaat zichtbaar in het werk

Bij de Stichting Aloysius, lid van VOS/ABB, leefde de vraag naar sturing in teams op meer werkplezier. Tijdens een netwerkbijeenkomst van VOS/ABB over omgaan met werkdruk kwam HRM’er Patrick Pos van deze onderwijsstichting in contact met Groeneveld & van Diest. ‘Hun presentatie over de werking van het brein en het effect daarvan op gedrag was duidelijk. Daarnaast was hun manier van presen-

Conny Groeneveld (links) en Joke van Diest

teren sprankelend en op een prettige manier kwetsbaar. Ik dacht meteen dat dit wel iets zou kunnen zijn voor teams op onze locaties’, vertelt Pos.

‘Eigenaar worden van je eigen gedrag’

Britta de Jong en Hermien Steenbergen zijn beiden locatiemanager op twee vestigingen van Stichting Aloysius. ‘Wij hadden dezelfde bedoeling: het ontwikkelen van eigenaarschap. Het resultaat is zichtbaar in het werk. Het bewustzijn is toegenomen op eigenaarschap waardoor medewerkers snappen dat het belangrijk is niet te lang te wachten met het uitvoeren van een minder leuke taak. Na een incident wordt er ruimte gemaakt om even je hart te luchten. Er wordt eerder een vraag gesteld dan een oordeel gegeven.’ Bij de locatie waar Britta werkt, wordt samen met het team onderzocht of de korte interviemethode LeerBeheer van Groeneveld & van Diest past bij de behoefte om de dag goed af te sluiten.

Persoonlijk leiderschap groeit

Uitgangspunt van de training is dat het brein een orgaan is dat kan leren. ‘Je wordt je bewust van en daarmee verantwoordelijk voor je eigen gedachten en handelingen, je persoonlijk leiderschap groeit. En even zo belangrijk: je hebt meer impact op de ontwikkeling naar een groeimindset van je leerlingen. Dat is waar we het uiteindelijk voor doen’, besluit Van Diest. ◀

Informatie:

www.groeneveldenvandiest.nl/diensten

Onderwijsjuristen

Bij de Onderwijsjuristen van VOS/ABB kunt u altijd terecht voor advies en begeleiding bij onderhandelingen en voor rechtsbijstand.

De Onderwijsjuristen zijn erop gericht geschillen in een vroeg stadium op te lossen, zodat de rechter of een commissie er niet aan te pas hoeft te komen. Als de juridische weg naar de rechter of een commissie toch moet worden bewandeld, kunnen de Onderwijsjuristen juridische stukken voor u opmaken en uw belangen behartigen. Als uw organisatie bij VOS/ABB is aangesloten, heeft u toegang tot ons uitgebreide online kennisplatform op het besloten ledengedeelte van www.vosabb.nl. Daar vindt u een schat aan actuele informatie over wet- en regelgeving.

Op efficiënte wijze personeel werven

VOS/ABB biedt u de mogelijkheid om uw personeels-advertenties op efficiënte wijze onder de aandacht van uw doelgroep te brengen. Dat kan via de website, de wekelijkse e-mailnieuwsbrieven, Twitter, LinkedIn en zelfs met aanzienlijke korting in de krant!

Adverteren via de traditionele media is als een schot hagel, maar via de mediakanalen van VOS/ABB is het een gericht schot: u bereikt exact de juiste doelgroep, namelijk mensen die werken of geïnteresseerd zijn in een functie op het gebied van bestuur en management van het primair en/of voortgezet onderwijs.

Tegen gereduceerd ledentarief plaatst u advertenties bij VOS/ABB. Ook kunt u gebruikmaken van ons aanbod om goedkoop te adverteren in dagbladen. Vaak is het via ons vele honderden euro's goedkoper dan als u zelf een advertentie plaatst. Met de mediabureaus Godding & Co en MediaValue hebben wij hiervoor heel goede afspraken gemaakt. Let op: van dit aanbod kunnen alleen leden van VOS/ABB gebruikmaken!

Adverteren via VOS/ABB? Ga naar www.vosabb.nl of neem contact op met Martin van den Bogaerd via 06-13190311 of mvandenbogaerd@vosabb.nl.

Mediatraining

Op 23 september kunt u onze mediatraining voor mensen uit het onderwijs volgen.

Deze unieke scholingsbijeenkomst van een dag wordt gegeven door communicatieadviseur Ronald Brouwers.

In de training leert u wat de principes van goede (crisis) communicatie zijn. U oefent ook in de praktijk. Brouwers stelt zich op als kritisch journalist. Hij heeft audiovisuele apparatuur bij zich, zodat u kunt zien en horen hoe u op basis van verschillende cases namens uw organisatie het woord voert. Uiteraard werkt Brouwers coronaproof en is de cursusruimte dat ook!

De mediatraining wordt gegeven op woensdag 23 september (van 9 tot 17 uur) in ons kantoor in Woerden. De training kost 395 euro ex. btw per persoon (dat is ver beneden de tarieven die in de markt gebruikelijk zijn).

Het minimumaantal deelnemers is vier, het maximumaantal zes.

Aanmelden: welkom@vosabb.nl (onder vermelding van 'Mediatraining 23 september').

MEDIATRaining

Bespaar op *printkosten!*

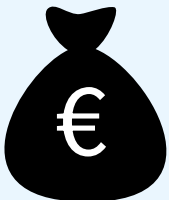

Loopt uw printcontract binnenkort af? Het Inkoop Centrum Onderwijs (ICO) heeft voor leden van VOS/ABB een exclusief aanbod waarmee u veel geld kunt besparen.

Niet voor elk schoolbestuur is een kostbaar aanbestedingstraject noodzakelijk, maar de behoefte aan een betaalbare, transparante en supersimpele oplossing is wel groot. Een oplossing zónder onvoorziene kosten en kleine lettertjes, en mét veel flexibiliteit en gemak. In samenwerking met onze vooruitstrevende online partner AllYouCanPrint hebben we een website gemaakt voor schoolbesturen. Daar kunt u gemakkelijk online een passend printcontract bij elkaar klikken.

Bekijk het aanbod en doe de printcheck op www.allyoucanprintvoorscholen.nl.

Schatkistbankieren

De aanvankelijk in april geplande netwerkbijeenkomst over schatkistbankieren is vanwege de coronacrisis verzet naar dinsdag 8 september.

Schatkistbankieren kan een aantrekkelijke optie zijn voor schoolbesturen. Het is een bijzondere vormgeving van beheer en uitvoering van liquide middelen. Ook zijn er bijzondere mogelijkheden aan verbonden met betrekking tot het aangaan van leningen, bijvoorbeeld voor een investering in huisvesting. De informatieve bijeenkomst zal worden verzorgd door ambtenaren van de afdeling Schatkistbankieren van het ministerie van Financiën. De netwerkbijeenkomst is op dinsdag 8 september van 09.30 tot 11 uur in het VOS/ABB-kantoor in Woerden (wij werken uiteraard coronaproof!). Deelname is gratis als uw organisatie bij VOS/ABB is aangesloten. Geen lid? Dan betaalt u 100 euro per persoon (btw-vrij).

Aanmelden: welkom@vosabb.nl (onder vermelding van 'Netwerkbijeenkomst schatkistbankieren').

VOS/ABB ook voor gemeenten

Ook gemeenten kunnen zich bij VOS/ABB aansluiten. Het gemeentelidmaatschap staat onder andere in het teken van de gemeente als externe toezichthouder van het openbaar onderwijs.

Gemeenten die bij VOS/ABB zijn aangesloten, kunnen ook advies krijgen op belangrijke thema's als onderwijshuisvesting en de lokale en regionale educatieve agenda. Dat geldt tevens voor andere beleidsterreinen, zoals voor- en vroegschoolse educatie, integrale kindcentra, brede scholen, buitenschoolse opvang en de relatie met jeugdwelzijnsorganisaties en samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs. Ook voor het stichten van openbare scholen en governancevraagstukken in relatie tot het openbaar onderwijs zijn gemeenten bij VOS/ABB aan het juiste adres. Met VOS/ABB kunnen gemeenten ervoor zorgen dat de relatie met het openbaar onderwijs optimaal is. Met als uiteindelijk doel: goed openbaar onderwijs als stevig fundament voor een samenleving waarin kennis en onderling respect centraal staan.

Voor meer informatie over het gemeentelidmaatschap van VOS/ABB, neemt u contact op met Janine Eshuis: 06-30041175, jeshuis@vosabb.nl.

Rekeninstrumenten

Op vosabb.nl vindt u als lid van VOS/ABB verschillende praktische rekeninstrumenten die u in uw organisatie kunt gebruiken.

De rekeninstrumenten vindt u bij Downloads > Financiën (we zijn afgestapt van de term 'Toolbox'). Dat is een van de meest bezochte onderdelen van de website van VOS/ABB. Logisch, want de instrumenten die u daar kunt vinden, helpen scholen en schoolbesturen bijvoorbeeld om op efficiënte wijze begrotingen op te stellen. U vindt er onder meer rekeninstrumenten die betrekking hebben op de meerjarenbegroting, personele kosten en onderwijshuisvesting.

U kunt de instrumenten gratis downloaden. Een deel van de rekeninstrumenten is alleen bestemd voor leden van VOS/ABB. Daarvoor moet u eerst inloggen. Hoe dat gaat, wijst zich vanzelf als u op een instrument klikt dat alleen voor VOS/ABB-leden beschikbaar is.

Hoe zit het

Veelgestelde vragen

De Onderwijsjuristen van VOS/ABB beantwoorden hier veelgestelde vragen van bestuur en management van scholen.

1

Ouderschapsverlof

Een werknemer verzoekt mij het verleende ouderschapsverlof in te trekken. Moet ik dit verzoek honoreren?

De werkgever dient in te stemmen met een verzoek van de werknemer om het ouderschapsverlof niet op te nemen of niet voort te zetten op grond van onvoorziene omstandigheden, tenzij gewichtige redenen of een zwaarwegend bedrijfs- of dienstbelang zich hiertegen verzet(ten). De coronacrisis kan worden geschaard onder onvoorziene omstandigheden. De werkgever behoort op individueel niveau te beoordelen of er sprake is van een gewichtige reden om het verzoek van de werknemer af te kunnen wijzen. Is die gewichtige reden niet aanwezig, dan moet u het verzoek van de werknemer honoreren.

2

Risicogroep

De partner/ huisgenoot van de werknemer behoort tot de risicogroep, mag/ moet de werknemer thuisblijven?

Voor de werknemers van wie de partners tot een risicogroep behoren, zijn er vanuit het RIVM geen maatregelen getroffen. Het enkele feit dat de partner tot een risicogroep behoort, brengt niet met zich mee dat de werknemer om die reden thuis moet blijven. Werknemers die vanwege een kwetsbaar gezinslid niet kunnen of willen werken, dienen met de werkgever in gesprek te gaan over mogelijke oplossingen. Formeel kunnen deze werknemers wel worden oproepen, maar partijen zijn vrij om hier nadere afspraken over te maken (bijvoorbeeld over werk dat wellicht thuis kan worden verricht).

3

Verkoudheidsklachten

Een werknemer heeft last van verkoudheidsklachten en komt daarom niet naar het werk. Moet ik de werknemer ziekmelden?

Als een werknemer verkouden is maar normaliter wel zou werken, dan is er geen sprake van arbeidsongeschiktheid en zal dit ook niet als ziekmelding geregistreerd hoeven te worden, tenzij de werknemer zich uitdrukkelijk ziek heeft gemeld. Deze werknemer heeft op basis van artikel 7:628 BW recht op doorbetaling van het salaris, omdat het niet kunnen werken in verband met de coronacrisis in dit geval in de risicosfeer van de werkgever ligt. Waar mogelijk, kunnen bepaalde werkzaamheden nog wel thuis worden opgedragen.

Meer over coronacrisis

Meer vragen en antwoorden naar aanleiding van de coronacrisis vindt u op de website www.vosabb.nl > onderwijsjuristen > veelgestelde vragen.

v o s) a b b

Onderwijsjuristen van VOS/ABB

De Onderwijsjuristen van VOS/ABB geven dagelijks advies en informatie aan leden. Mail uw vraag naar onderwijsjuristen@vosabb.nl of bel op de ochtenden van werkdagen naar 0348-405250. Leden kunnen ook kijken op www.vosabb.nl > onderwijsjuristen > veelgestelde vragen.

nu precies?

Uitspraken uitgelicht

Enkele opvallende gerechtelijke uitspraken, uitgelicht door de Onderwijsjuristen.

Geen ontslag voor docent die cijfers ophoogde

Een wiskundedocent wordt ervan beschuldigd de cijfers van leerlingen jarenlang onopgemerkt en op geheel eigen wijze te verhogen.

De docent erkent schriftelijk dat hij het ophogen van de cijfers met de teamleider had moeten bespreken en belooft dat het in de toekomst niet meer zal gebeuren. De rector schorst de werknemer. In de schorsingsbrief worden tevens twijfels geuit over het functioneren. De werkgever verzoekt om ontbinding van de arbeidsovereenkomst.

De kantonrechter oordeelt dat de werkgever niet heeft aangetoond dat de werknemer in strijd zou hebben gehandeld met het sectieplan waarin de kaders voor het formuleren van een cijfer zijn opgenomen. De werknemer heeft weliswaar een enkele keer een overgangsnorm overtreden, maar dat maakt nog niet dat de werknemer verwijtbaar handelt. Gelet op het lange dienstverband (20 jaar) had de werkgever hierover in een gesprek met

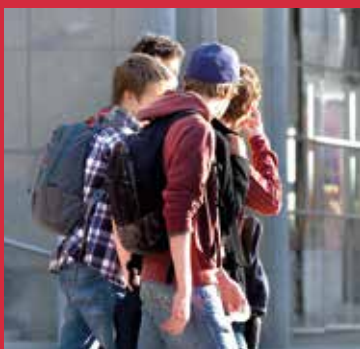
de werknemer duidelijke afspraken moeten maken alvorens tot ontbinding over te gaan, zeker nu de werknemer erkend heeft dat hij de ophoging van tevoren had moeten bespreken. Ook de klachten over het disfunctioneren zijn niet onderbouwd.

Ook is er volgens de kantonrechter geen sprake van een verstoorde arbeidsverhouding nu de werkgever geen andere feiten en omstandigheden heeft aangevoerd. Bovendien heeft de werkgever onvoldoende pogingen ondernomen om de arbeidsrelatie te herstellen. Tevens wordt ontbinding op grond van de cumulatiegrond afgewezen omdat de werkgever deze grond niet nader heeft onderbouwd.

Zie uitspraken.rechtspraak.nl (zoek op zaaknummer 8255322 EJ VERZ 20-16)

Verwijdering leerling ongegrond, onveiligheid niet aangetoond

Een school verwijdt een leerling die betrokken was bij een gewapende overval buiten de school. De ouders zijn het hier niet mee eens.

Op de school zou sprake zijn van een gevoel van onveiligheid omdat de leerling in het verleden voor incidenten heeft gezorgd in de school. De ouders maken een geschil aanhangig bij de Geschillencommissie passend onderwijs (GPO). Volgens de ouders van de leerling gaat het met hun zoon juist al langere tijd goed op school en is daar de veiligheid niet in het geding.

De verwijderingsbeslissing dateert van december, het voorval buiten de school van mei, eerder dat jaar. Een leerling kan niet zonder meer worden verwijderd voor een incident dat buiten de school heeft plaatsgevonden. Bovendien is de leerling hiervoor destijds al gestraft. De leerling zorgt momenteel niet voor onveiligheid op

de school. Het zorgadviesteam was voorheen betrokken bij de leerling, maar had al een tijd geen hulpvraag meer over het gedrag van de leerling. Ook de jeugdreclassering adviseert om de leerling weer toe te laten op de school. De jeugdreclassering ondersteunt niet alleen de leerling bij de begeleiding terug naar de school, maar kan ook begeleiding bieden aan het schoolteam. De leerling heeft er belang bij om zijn eindexamenjaar op de school af te ronden en de school dient te zorgen voor een ononderbroken leerproces voor de leerling. Het verzoek van de ouders is gegrond.

Zie onderwijsgeschillen.nl (zoek op 109085)

Nieuw in de boekenkast

Een selectie uit recent verschenen boeken en andere publicaties, die relevant zijn voor het onderwijs.

Werk maken van gelijke kansen

Auteurs: Bea Ros en Monique Marreveld | **Uitgever:** Didactief, 2020 | **ISBN:** 978 907 786 6580 | **Aantal pagina's:** 124 | **Prijs:** 15,95 euro of gratis downloaden

Zo werkt ongelijkheid, maar dat hoeft niet. Dat is de titel van het eerste hoofdstuk van dit boek, dat geschreven is voor leraren die daadwerkelijk alle kinderen gelijke kansen willen geven. De auteurs, die samenwerkten met drie deskundigen van Fontys, de Radboud Universiteit en Universiteit Leiden, geven inzicht in de wijze waarop vooroordelen en verwach-

tingen tot stand komen en welke invloed dat heeft op de prestaties van leerlingen. Negen schoolbesturen hebben bijgedragen aan de realisatie van dit boek. Downloaden via didactiefonline.nl.

Bananenschillen op school

Over uitglijders in je denken

Auteur: Marald Mens | **Uitgever:** Pica, 2020 | **ISBN:** 9789492525819 | **Aantal pagina's:** 160 | **Prijs:** € 19,95

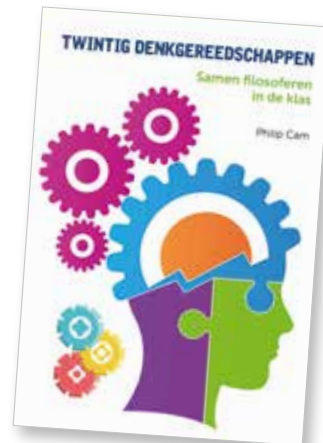
Neuropsycholoog Marald Mens beschrijft in dit boek mentale uitglijders die onbewust ons denken en handelen kunnen sturen. Hij noemt het ook wel sluiproutes van het brein. Voorbeelden zijn het IKEA-effect, de kennisillusie en het halo-effect.

Er zijn nog 14 andere 'bananenschillen' waarover het brein kan uitglijden. Mens zet ze in het perspectief van het onderwijs en zijn tips en adviezen zijn direct toepasbaar op school.

Twintig denkgereedschappen Samen filosoferen in de klas

Auteur: Philip Cam | **Uitgever:** Levendig, 2020 | **ISBN** 978 949 1740 73 2 | **Aantal pagina's:** 104 | **Prijs:** € 19,95

Een klassieker op het gebied van filosoferen met kinderen en jongeren, *Twenty Thinking Tools*, is nu vertaald in het Nederlands. Hiermee kunnen leerlingen in het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs leren om problemen en kwesties vanuit verschillende gezichtspunten te bekijken en gebruik te maken van gereedschappen als tegenvoorbeelden, criteria, generaliseren of deductief redeneren. Met voorbeelden uit de praktijk en ondersteunende oefeningen en activiteiten.

Les is meer

141 manieren om gewenst gedrag te bevorderen

Auteurs: Peter en Ruben Teitler | **Uitgever:** Coutinho, 2020 | **ISBN:** 978 90 469 0712 2 | **Aantal pagina's:** 200 | **Prijs:** € 22,95

Dit praktijkboek biedt handvatten voor een plezierige lessfeer in de klas. Het gaat over leiding nemen, grenzen stellen en normen hanteren. Over de bepalende beginperiode en oudergesprekken. Aan de hand van levendige beschrijvingen van situaties die veel leraren zullen herkennen, geven de auteurs adviezen om het gedrag van leerlingen op een positieve manier te beïnvloeden. Een boek voor studenten, beginnende en ervaren leraren in het (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs.

Ziekmelding van een werknemer

Als een werknemer ziek is, dient hij dit zo spoedig mogelijk aan de werkgever te melden. Zo'n ziekmelding verloopt volgens het verzuimprotocol van de school. Maar welke gegevens mag de werkgever vragen van de zieke werknemer? De Onderwijsjuristen krijgen die vraag regelmatig. Het is goed te weten dat niet alle informatie over ziekte van een werknemer vastgelegd mag worden.

De werkgever mag alleen naar gegevens vragen die noodzakelijk zijn voor de vaststelling van de verplichting om loon door te betalen en de eventuele verdeling van werkzaamheden over de overige collega's. Zo mag u als werkgever de volgende vragen stellen aan uw werknemer:

- Het telefoonnummer en (verpleeg)adres waar de zieke werknemer te bereiken is;
- De vermoedelijke duur van het verzuim;
- De lopende afspraken en werkzaamheden;
- Of de werknemer onder een van de vangnetbepalingen van de Ziektewet valt. De werknemer hoeft echter niet te melden onder welke vangnetbepaling hij of zij valt;
- Of de ziekte verband houdt met een arbeidsongeval;
- Of er sprake is van een verkeersongeval waarbij de schade verhaald kan worden op de veroorzaker.

Een werknemer kan niet verplicht worden mededelingen te doen over de aard van de ziekte en/of de behandeling daarvan. De werkgever mag dan ook niet vragen naar de aard en oorzaak van de ziekte en/of de behandeling daarvan. In de praktijk werkt het vaak zo dat een werknemer tijdens de ziekmelding aan de werkgever vermeldt wat hij of zij mankeert. Op grond van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) mag de werkgever deze informatie echter niet vastleggen en/of delen. Informatie over iemands gezondheid beschouwt de AVG namelijk als bijzondere persoonsgegevens die gevoelig van aard zijn.

Bij twijfel

Het kan voorkomen dat een werkgever betwijfelt of de ziekmelding terecht is. De werkgever vraagt zich in dat geval af of hij de ziekmelding kan weigeren. Dat kan niet als de werknemer zich heeft ziekgemeld conform het verzuimprotocol. Als werkgever kunt u namelijk geen diagnose stellen. Het advies is om de werknemer zo spoedig mogelijk op te laten roepen bij de bedrijfsarts. Deze kan als medicus wel een waardeoordeel uitspreken.

Niet alles mag worden vastgelegd

In de Wet Verbetering Poortwachter is vastgelegd welke rechten en plichten werkgever en werknemer hebben bij ziekteverzuim. Een nadere uitwerking van deze wet is opgenomen in de Regeling ZAPO (primair onderwijs) en de Regeling ZAVO (voortgezet onderwijs). Het is praktisch om het verzuimprotocol van de school op te stellen aan de hand van deze regelgeving, zodat u als werkgever weet dat ingeval van verzuim juridisch gezien correct gehandeld wordt. Van belang is dat het protocol de processen beschrijft rondom de ziekmelding, verzuimcontrole en bereikbaarheid, verzuimbegeleiding, re-integratie, loondoorbetaling bij ziekte en opname van vakantiedagen.

Uitgangspunt, in relatie tot de recuperatiefunctie, is dat ook zieke werknemers vakantieverlof genieten. Dit is slechts anders indien zieke werknemers zich op het standpunt stellen dat zij gezien hun medische situatie niet in staat zijn om vakantieverlof te genieten. Over een dergelijke vraag kan de bedrijfsarts zich buigen. ◀

MR. HAFIDA AMZIAB

VOS/ABB ONDERWIJSJURISTEN

Op zoek naar talent? Geef je onderwijsvacatures het juiste podium

Personeel werven via VOS/ABB is een schot in de roos! U publiceert uw vacature tegen scherpe tarieven op www.vosabb.nl en in onze wekelijkse e-mailnieuwsbrieven. Meer weten? U leest er alles over op www.vosabb.nl/vacatures.

Ook kunt u als lid van VOS/ABB honderden euro's besparen bij plaatsing van uw vacature in landelijke en regionale kranten.

- Gemiddeld 25% besparing op de reguliere tarieven
- Automatisch doorplaatsen op banensites
- Ondersteuning bij vormgeving en doelgroepgerichte teksten
- Aanvullende wervingsoplossingen mogelijk t.b.v. social media en online

Benieuwd naar de mogelijkheden? Hiervoor neemt u contact op met onze partner Godding & co: 013-5186158 / info@godding-co.nl

BREDASEWEG 86 5038 NH TILBURG | WWW.GODDING-CO.NL | RAYMOND GODDING: 06-24995025

Raymond Godding helpt organisaties om vanuit hun essentie te vertellen en verbinden. Verhaalkracht is de basis voor • verbeteren van samenwerking en afstemming • uitdragen van identiteit • versterken lerende cultuur - begeleiden van verandertrajecten - versterken van werkgeverschap en merkreputatie.

v o s a b b

GODDING & CO

www.vosabb.nl

www.godding-co.nl